

Βρυξέλλες, 8 Οκτωβρίου 2025
(OR. en)

13740/25

SOC 655
GENDER 186
ANTIDISCRIM 95
FREMP 264
JAI 1368
ECOFIN 1322

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	8 Οκτωβρίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 725 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Ένωση ισότητας: Στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ για την περίοδο 2026-2030

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 725 final.

σνημμ.: COM(2025) 725 final

Βρυξέλλες, 8.10.2025
COM(2025) 725 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Ένωση ισότητας: Στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ για την περίοδο 2026-
2030**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όλοι οι άνθρωποι στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να **αισθάνονται ασφαλείς και ελεύθεροι να είναι ο πραγματικός τους εαυτός**. Η ισότητα και η απαγόρευση των διακρίσεων αποτελούν θεμελιώδεις αξίες και θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες της ΕΕ και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι αρχές αυτές επίσης καθοδηγούν τη δράση της ΕΕ στη διεθνή σκηνή ⁽¹⁾. Η ισότητα των ευκαιριών αποτελεί επίσης ακρογωνιαίο λίθο του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων ⁽²⁾.

Όπως υπογράμμισε η πρόεδρος κ. von der Leyen στην [ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης το 2025](#): «Η ανεξαρτησία της Ευρώπης αφορά την **προστασία των ελευθεριών μας**. Της ελευθερίας να παίρνουμε αποφάσεις. Να εκφράζουμε τις απόψεις μας. Να μετακινούμαστε σε ολόκληρη την ήπειρο. Της ελευθερίας να ψηφίζουμε. **Να αγαπάμε**. Να προσευχόμαστε. **Να ζούμε σε μια Ένωση ισότητας**». Αυτές οι ελευθερίες μπορούν να γίνουν πραγματικότητα μόνον αν σταματήσουν οι διακρίσεις για όλους τους ανθρώπους, για τις γενιές του σήμερα και του αύριο.

Η ισότητα και η απαγόρευση των διακρίσεων είναι ζωτικής σημασίας για τη δημοκρατική ανθεκτικότητα, την οικονομική ισχύ, την κοινωνική δικαιοσύνη και τη συνοχή της ΕΕ. Η Επιτροπή παραμένει πλήρως προσηλωμένη στην προάσπιση της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, κάθε φορά που αυτές απειλούνται ⁽³⁾. Η Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη φέρουν από κοινού **συλλογική ευθύνη** για την προάσπιση αυτών των δικαιωμάτων, προκειμένου να διασφαλίσουν την ισότητα για όλους ⁽⁴⁾.

Το 2020 η Επιτροπή ενέκρινε για πρώτη φορά τη [στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ 2020-2025](#), με σκοπό να ενισχύσει τη δράση της ΕΕ κατά των διακρίσεων σε βάρος των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων ⁽⁵⁾. Η στρατηγική αποτέλεσε βασικό βήμα για την **οικοδόμηση μιας Ένωσης ισότητας**, η οποία αποτελεί το όραμα της Επιτροπής για μια Ευρώπη χωρίς αποκλεισμούς, όπου όλοι θα μπορούν να ζουν ελεύθερα, ανεξάρτητα από την ταυτότητά τους. Είχε ως αποτέλεσμα την υλοποίηση πολυάριθμων δράσεων που σχετίζονται με τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, συμπεριλαμβανομένων βασικών νομοθετικών προτάσεων για την προώθηση των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ+, καθώς και την άνευ προηγουμένου στήριξη προς τις ΛΟΑΤΚΙ+

⁽¹⁾ Άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και άρθρα 21 και 23 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

⁽²⁾ [Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων — Οικοδόμηση μιας πιο δίκαιης και πιο συμπεριληπτικής Ευρωπαϊκής Ένωσης — Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και ένταξη](#).

⁽³⁾ Βλ., για παράδειγμα, τη [δήλωση της προέδρου von der Leyen σχετικά με την πορεία υπερηφάνειας στη Βουδαπέστη](#), 25 Ιουνίου 2025.

⁽⁴⁾ Ενόψει της πορείας τους προς την προσχώρησή τους στην ΕΕ, οι υποψήφιοι χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη ενθαρρύνονται επίσης να προωθούν την ισότητα και τα θεμελιώδη δικαιώματα, σύμφωνα με το σχετικό κεκτημένο της ΕΕ.

⁽⁵⁾ Τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα είναι άτομα:

1. τα οποία έλκονται από άλλα άτομα του ίδιου φύλου (λεσβίες, ομοφυλόφιλοι) ή οποιουδήποτε φύλου (αμφιφυλόφιλοι)·
2. των οποίων η ταυτότητα και/ή έκφραση φύλου δεν αντιστοιχούν στο φύλο που τους αποδόθηκε κατά τη γέννηση (τρανς, μη δυαδικά άτομα)·
3. τα οποία γεννήθηκαν με χαρακτηριστικά φύλου που δεν ανταποκρίνονται στον τυπικό ορισμό του άνδρα ή της γυναίκας (ίντερσεξ)·
4. των οποίων η ταυτότητα δεν εντάσσεται στη δυαδική κατάταξη της σεξουαλικότητας και/ή του φύλου (κουίρ)·
5. τα οποία αυτοπροσδιορίζονται με άλλους σεξουαλικούς προσανατολισμούς ή ταυτότητες φύλου που δεν αποτυπώνονται συγκεκριμένα από το ακρωνύμιο ΛΟΑΤΚΙ (το +).

Σε ολόκληρο το παρόν κείμενο, τα ακρωνύμια ΛΟΑΤΙ, ΛΟΑΤΚΙ και ΛΟΑΤΚΙ+ χρησιμοποιούνται αδιακρίτως, ανάλογα με την ορολογία που χρησιμοποιείται στο εκάστοτε έγγραφο, την πρωτοβουλία ή τον τομέα πολιτικής όπου γίνεται η αναφορά.

οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών μέσω του προγράμματος «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (CERV).

Η στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ 2020-2025 συμπληρώθηκε με τη θέσπιση **13 εθνικών στρατηγικών για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων** από τα κράτη μέλη και είχε ως αποτέλεσμα την εφαρμογή σημαντικών μέτρων που αφορούν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα σε επίπεδο ΕΕ. Η δημιουργία της υποομάδας για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων παρείχε μια πλατφόρμα για την προώθηση των προσπαθειών ισότητας σε εθνικό επίπεδο.

Μετά την έγκριση της στρατηγικής, **η κοινωνική αποδοχή των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων έχει αυξηθεί**. Τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα είναι πλέον πιο ανοικτά όσον αφορά τον εαυτό τους στο κοινωνικό τους περιβάλλον. Σύμφωνα με το [ειδικό Ευρωβαρόμετρο του 2023 για τις διακρίσεις](#), τα άτομα στην ΕΕ είναι πιθανότερο να νιώθουν άνετα με συναδέλφους που είναι λεσβίες, ομοφυλόφιλοι ή αμφιφυλόφιλοι (75 %, ποσοστό αυξημένο κατά 3 εκατοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2019) και εάν το παιδί τους διατηρεί σχέση με άτομο του ίδιου φύλου (59 %, ποσοστό αυξημένο κατά 4 εκατοστιαίες μονάδες).

Η ορατότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων στην πολιτική, στην κοινωνία των πολιτών, στον αθλητισμό, στα μέσα ενημέρωσης και στην επιστήμη θέτει υπό αμφισβήτηση τις προκαταλήψεις και συμβάλλει στην προώθηση της κοινωνικής αποδοχής. **Η ενδυνάμωση των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων**, έχοντας ως βάση την παρακαταθήκη που έχουν αφήσει ισχυρές προσωπικότητες και τον σύγχρονο πολιτισμό, μέσω της αποδοχής της ταυτότητάς τους στην οικογένεια και στους φίλους τους, συμβάλλει στη διαμόρφωση μιας πιο πολύμορφης κοινωνίας σε παγκόσμιο επίπεδο. **Ενθαρρύνει την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία και προωθεί τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη**. Για παράδειγμα, οι πόλεις που είναι φιλόξενες και συμπεριληπτικές προς τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα διαθέτουν ισχυρότερα «οικοσυστήματα καινοτομίας», μεγαλύτερη αφθονία δεξιοτήτων και ταλέντων, υψηλότερα επίπεδα επιχειρηματικότητας και καλύτερη ποιότητα ζωής⁽⁶⁾.

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις. Σύμφωνα με την [τρίτη έρευνα για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα](#) η οποία διεξήχθη το 2023 από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: FRA), πάνω από το ένα τρίτο των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων (37 %) ανέφεραν ότι **υπέστησαν διακρίσεις** κατά τους 12 μήνες που προηγήθηκαν της έρευνας, με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται μεταξύ των τρανς γυναικών (64 %), των τρανς ανδρών (63 %) και των ίντερσεξ ατόμων (56 %). Η αυξανόμενη διάδοση της ρητορικής κατά των έμφυλων δικαιωμάτων και κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ φαίνεται να έχει εντείνει περαιτέρω αυτές τις διακρίσεις. [Σύμφωνα με έρευνα του FRA](#) οι ΛΟΑΤΚΙ+ οργανώσεις και οι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα εχθρικά περιβάλλοντα, απειλές και επιθέσεις.

Οι ανισότητες στην απασχόληση, στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, στην εκπαίδευση, στην πρόσβαση στη στέγαση και στην πρόσβαση σε υπηρεσίες εξακολουθούν να περιορίζουν τις ευκαιρίες που έχουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Στην τρίτη έρευνα του FRA για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, οι συμμετέχοντες που ανέφεραν ότι βιώνουν διακρίσεις δήλωσαν ότι αυτές συμβαίνουν

⁽⁶⁾ Open For Business (2025), «[City Ratings 2025](#)».

συχνότερα στην εργασία, στο σχολείο, σε χώρους υγειονομικής περίθαλψης και σε δημόσιους χώρους.

Οι διακρίσεις οδηγούν σε οικονομικές ζημιές: πρόσφατη [μελέτη του ΟΟΣΑ](#) αναφέρεται σε απώλειες του ετήσιου ΑΕΠ στην ΕΕ οι οποίες οφείλονται σε διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, ύψους έως 89 εκατ. EUR. Στην ίδια μελέτη επισημαίνεται ότι ο αντίκτυπος των διακρίσεων εκτείνεται και πέραν της οικονομίας. Οι διακρίσεις υπονομεύουν την κοινωνική συνοχή, αποδυναμώνουν την εμπιστοσύνη των πολιτών και διαβρώνουν τη στήριξη προς τις δημοκρατικές αξίες. Οι συμπεριληπτικές κοινωνίες είναι πιο ανθεκτικές, χαρακτηρίζονται από μεγαλύτερη αλληλεγγύη, ισχυρότερους θεσμούς και υψηλότερα επίπεδα συμμετοχής στα κοινά.

Αναγνωρίζοντας τα επιτεύγματα και τις συνεχιζόμενες προκλήσεις, η [έκθεση εφαρμογής](#) της στρατηγικής για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ 2020-2025 του 2024, η οποία καταρτίστηκε από την Επιτροπή, επιβεβαίωσε τον καθοριστικό ρόλο της στρατηγικής στην προώθηση των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, αλλά παράλληλα τόνισε και την ανάγκη για πιο εντατικές προσπάθειες σε επίπεδο ΕΕ.

Το 2024 το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** ζήτησε την κατάρτιση μιας νέας, πιο ολοκληρωμένης στρατηγικής για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ ⁽⁷⁾. Επίσης, το 2024 **20 κράτη μέλη υπέγραψαν υπουργική δήλωση**, με την οποία ζητούν περαιτέρω δράση και δεσμεύονται να συνεργαστούν με την Επιτροπή για την ανανέωση της στρατηγικής. Όταν ζητήθηκε η γνώμη τους σχετικά με την εφαρμογή της προηγούμενης στρατηγικής για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών διατύπωσαν ανάλογες εκκλήσεις, υπογραμμίζοντας την επιτακτική ανάγκη για συνέχιση της δράσης.

Αυτή η νέα στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+, όπως **ανακοινώθηκε στις πολιτικές κατευθύνσεις της προέδρου von der Leyen για το 2024**, πλαισιώνει το έργο της Επιτροπής σχετικά με την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ για την περίοδο 2026-2030. Έχοντας ως βάση της τα θεμέλια της πρώτης στρατηγικής και με γνώμονα τους φιλόδοξους στόχους της και τα επιτεύγματά της, διασφαλίζει τη συνέχειά της και προετοιμάζει παράλληλα το έδαφος για περαιτέρω πρόοδο.

Η στρατηγική αποσκοπεί στην κινητοποίηση **συλλογικής δέσμευσης** σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, με σκοπό τη διαφύλαξη των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των αξιών της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, όπως κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και με δεσμευτικό χαρακτήρα για όλα τα κράτη μέλη ως πρωτογενές δίκαιο της ΕΕ. Θεσπίζει επίσης ένα πλαίσιο που απαιτεί ενεργό συμμετοχή και συνεργασία από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, τα κράτη μέλη και την κοινωνία των πολιτών, ώστε να διασφαλιστεί η επιτυχής υλοποίησή του.

Η εφαρμογή της παρούσας στρατηγικής θα ακολουθήσει μια διττή προσέγγιση **στοχευμένων μέτρων** και ενισχυμένης **ενσωμάτωσης της διάστασης της ισότητας** σε διάφορους τομείς πολιτικής. Η παρούσα στρατηγική, όπως και η προηγούμενη, θα χρησιμοποιήσει τη

⁽⁷⁾ [Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 8ης Φεβρουαρίου 2024, σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για την ισότητα των ατόμων ΛΟΑΤΚΙ 2020-2025 \(2023/2082\(INI\)\)](#).

διασταυρωτικότητα ως οριζόντια αρχή. Θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο ο συνδυασμός σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας/έκφρασης φύλου και χαρακτηριστικών φύλου με άλλα προσωπικά χαρακτηριστικά ή ταυτότητες, όπως το φύλο, η φυλετική ή εθνική καταγωγή, η θρησκεία ή οι πεποιθήσεις, η αναπηρία και η ηλικία, συμβάλλει σε μοναδικά βιώματα διακρίσεων. Με τον τρόπο αυτόν, συμπληρώνει υφιστάμενες και επερχόμενες πρωτοβουλίες της ΕΕ με σκοπό την προώθηση της ισότητας για όλους⁽⁸⁾. Επιπλέον, η στρατηγική λαμβάνει υπόψη τον τρόπο με τον οποίον η γεωγραφική απομόνωση μπορεί να επιδεινώσει περαιτέρω αυτές τις καταστάσεις ευαλωτότητας.

Για την προετοιμασία της παρούσας στρατηγικής, η Επιτροπή διεξήγαγε εκτενή **διαδικασία διαβούλευσης**. Η διαδικασία αυτήν περιλάμβανε πρόσκληση υποβολής στοιχείων, ανοικτή δημόσια διαβούλευση και στοχευμένες διαβουλεύσεις, συμπεριλαμβανομένων ειδικών συμβουλευτικών συνεδριάσεων, με ενδιαφερόμενα μέρη, όπως είναι κεντρικές οργανώσεις ΛΟΑΤΚΙ+, εκπρόσωποι των κρατών μελών, κοινωνικοί εταίροι και διεθνείς οργανισμοί. Μόνο οι δραστηριότητες διαβούλευσης στη διαδικτυακή πύλη της Επιτροπής «[Πείτε την άποψή σας](#)» έδειξαν ότι υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον μεταξύ των συμμετεχόντων για το θέμα.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν **δυσανάλογα επίπεδα βίας και μίσους**, τα οποία επιδεινώνονται λόγω της ανοδικής τάσης της ρητορικής κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων στην ΕΕ και σε ολόκληρο τον κόσμο. Η κατάσταση αυτήν υπονομεύει τα θεμελιώδη δικαιώματα και απειλεί τα θεμέλια των δημοκρατικών κοινωνιών, καθώς προωθεί τον φόβο, τον αποκλεισμό και τον κοινωνικό κατακερματισμό. Είναι σημαντικό να καταπολεμηθούν και να προληφθούν όλες οι μορφές βίας και να εξαλειφθεί κάθε ρητορική μίσους, με σκοπό την προάσπιση των κοινών ενωσιακών αξιών της ισότητας, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων για όλους.

1.1. Καταπολέμηση επιβλαβών πρακτικών

Οι πρακτικές μεταστροφής «συνιστούν άκρως επιβλαβείς παρεμβάσεις, βασιζόμενες στην ψευδή ιατρική αντίληψη ότι τα ΛΟΑΤ[ΚΙ+] άτομα είναι άρρωστα, οι οποίες προκαλούν αφόρητους πόνους και οδύνη και οδηγούν σε μακρόχρονες ψυχολογικές και σωματικές βλάβες»⁽⁹⁾. Σύμφωνα με την τρίτη έρευνα του FRA για τα άτομα ΛΟΑΤΚΙ, το 24 % των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων **έχει βιώσει πρακτικές μεταστροφής**, συμπεριλαμβανομένης σωματικής

⁽⁸⁾ Το στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά, τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, τη στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030, τη στρατηγική για τα δικαιώματα του παιδιού, τη στρατηγική για την καταπολέμηση του αντισημιτισμού και τη διαφύλαξη της εβραϊκής ζωής, τη στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2026-2030 (προγραμματίζεται για το πρώτο τρίμηνο του 2026) και τη στρατηγική για την καταπολέμηση του ρατσισμού 2026-2030 (προγραμματίζεται για το τέταρτο τρίμηνο του 2025).

⁽⁹⁾ Ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας των Ηνωμένων Εθνών κατά της βίας και των διακρίσεων για λόγους σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου, [Practices of so-called “conversion therapy”](#), 1 Μαΐου 2020.

και σεξουαλικής βίας, λεκτικής κακοποίησης και ταπείνωσης. Το ποσοστό αυτό είναι σχεδόν διπλάσιο για τις τρανς γυναίκες (47 %) και τους τρανς άνδρες (48 %).

Τα τρανς, τα μη δυαδικά και τα ίντερσεξ άτομα εξακολουθούν επίσης να αντιμετωπίζουν σοβαρές παραβιάσεις της σωματικής αυτονομίας τους⁽¹⁰⁾: ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ εξακολουθούν να επιβάλλουν απαιτήσεις χειρουργικής ή άλλου είδους ιατρικής επέμβασης για τη νομική αναγνώριση του φύλου⁽¹¹⁾. Σύμφωνα με την τρίτη έρευνα του FRA για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα και τη [σχετική έκθεση με τίτλο «Being intersex in the EU» \(Τα ίντερσεξ άτομα στην ΕΕ\)](#), το 57 % των ίντερσεξ ατόμων που απάντησαν δήλωσε ότι οι ίδιοι ή οι γονείς τους δεν παρείχαν την εν επιγνώσει συναίνεσή τους για να υποβληθούν σε χειρουργικές επεμβάσεις ή ορμονοθεραπείας, με αποτέλεσμα να υποστούν μόνιμη σωματική και ψυχολογική βλάβη.

Προκειμένου η Επιτροπή να βοηθήσει τα κράτη μέλη να απαγορεύσουν τις πρακτικές μεταστροφής⁽¹²⁾, θα δημοσιεύσει **μελέτη** στην οποία θα αναλύει τη φύση, τη συχνότητα και τον αντίκτυπο των εν λόγω πρακτικών στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Για να διευκολύνει τη συντονισμένη δράση, η Επιτροπή θα προωθήσει επίσης τη διεξαγωγή **διαρθρωμένου διαλόγου** επί του θέματος, ιδίως μέσω της ομάδας εμπειρογνομόνων για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+, στο πλαίσιο της ομάδας υψηλού επιπέδου για την καταπολέμηση των διακρίσεων, την ποικιλομορφία και την ισότητα. Με βάση τα πορίσματα της μελέτης, η Επιτροπή θα λάβει κατάλληλα μέτρα για την καταπολέμηση των πρακτικών μεταστροφής, με ιδιαίτερη έμφαση στη στήριξη των κρατών μελών, τα οποία διαδραματίζουν καίριο ρόλο στον συγκεκριμένο τομέα. Παράλληλα, η Επιτροπή θα συνεχίσει να αντιμετωπίζει και άλλες πρακτικές, όπως ο ακρωτηριασμός των γεννητικών οργάνων των ίντερσεξ ατόμων και η καταναγκαστική ιατροποίηση των τρανς ατόμων.

Κατά τη διαμόρφωση της προσέγγισής της για την καταπολέμηση των πρακτικών μεταστροφής, η Επιτροπή θα λάβει ιδίως υπόψη την πρόσφατη [Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών](#) με τίτλο «Απαγόρευση των πρακτικών μεταστροφής στην Ευρωπαϊκή Ένωση»⁽¹³⁾.

1.2. Διαφύλαξη της ασφάλειας και αντιμετώπιση του μίσους κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων

Τα φαινόμενα παρενόχλησης και βίας κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων με κίνητρο το μίσος εξακολουθούν να αυξάνονται. Σύμφωνα με την τρίτη έρευνα του FRA για τα άτομα ΛΟΑΤΚΙ το 2023, το 55 % των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων είχε υποστεί **παρενόχληση λόγω μίσους** κατά τους 12 μήνες που προηγήθηκαν της έρευνας, ποσοστό αυξημένο κατά 18 μονάδες σε σύγκριση με το 2019. Έχουν επίσης αυξηθεί κατακόρυφα οι καταγγελίες σωματικών και σεξουαλικών επιθέσεων, και μάλιστα σε δυσανάλογο βαθμό εναντίον τρανς, μη δυαδικών και ίντερσεξ

⁽¹⁰⁾ [Legal gender recognition in the EU: The journeys of trans people towards full equality](#) (Νομική αναγνώριση φύλου στην ΕΕ: η πορεία των τρανς ατόμων προς την πλήρη ισότητα), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2020· [ILGA Europe 2025 Rainbow Map](#).

⁽¹¹⁾ Η έκφραση «νομική αναγνώριση φύλου» χρησιμοποιείται στη στρατηγική όπως χρησιμοποιείται συνήθως σε πολιτικά και ακαδημαϊκά κείμενα, με την επιφύλαξη άλλων εκφράσεων που χρησιμοποιούνται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην υπόθεση C-4/23, *Mirín*, της 4.10.2024, EU:C:2024:845, το Δικαστήριο χρησιμοποιεί τη φράση «αλλαγή ταυτότητας φύλου» για να αναφερθεί σε διαδικασίες αλλαγής του νόμιμου φύλου σε εγχώριο επίπεδο, και τη φράση «αναγνώριση (...) αλλαγής (...) ταυτότητας φύλου που αποκτήθηκε νομίμως σε άλλο κράτος μέλος» για να αναφερθεί σε διασυνοριακές περιπτώσεις, δηλαδή στην περίπτωση που η αλλαγή νόμιμου φύλου που αποκτήθηκε σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζεται σε άλλο κράτος μέλος.

⁽¹²⁾ [Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου](#): οκτώ κράτη μέλη έχουν ήδη απαγορεύσει τις πρακτικές μεταστροφής.

⁽¹³⁾ Η επαλήθευση των δηλώσεων υποστήριξης της πρωτοβουλίας ολοκληρώθηκε επιτυχώς και η πρωτοβουλία αναμένεται να υποβληθεί στην Επιτροπή προς εξέταση.

ατόμων. Τα μέρη που συμμετείχαν στη διαβούλευση για την παρούσα στρατηγική υπογράμμισαν ιδιαίτερα την επιτακτική ανάγκη αντιμετώπισης αυτών των συνεχιζόμενων προκλήσεων.

Σε επίπεδο ΕΕ, το ισχύον νομικό πλαίσιο που προβλέπεται από την απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας και από την [οδηγία για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξουσίας βίας](#) καλύπτει μόνο τα αδικήματα μίσους που διαπράττονται για ρατσιστικούς και ξενοφοβικούς λόγους και την κυβερνοϋποκίνηση βίας ή μίσους λόγω φύλου, αντίστοιχα ⁽¹⁴⁾. Δεν υπάρχει ακόμη νομοθεσία που να διασφαλίζει την ποινική προστασία από αδικήματα που διαπράττονται λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και/ή ταυτότητας φύλου. Ως εκ τούτου, τα νομικά πλαίσια των κρατών μελών είναι κατακερματισμένα και ασυνεπή ⁽¹⁵⁾.

Το 2021 η Επιτροπή πρότεινε στο Συμβούλιο να αποφασίσει να συμπεριλάβει **τη ρητορική μίσους και τα εγκλήματα μίσους στον κατάλογο των «εγκλημάτων της ΕΕ»** σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) ⁽¹⁶⁾. Η εν λόγω απόφαση του Συμβουλίου θα αποτελέσει τη νομική βάση για τη θέσπιση παράγωγου δικαίου που θα εναρμονίζει τους ορισμούς του ποινικού δικαίου για τα αδικήματα μίσους για λόγους που δεν προβλέπονται επί του παρόντος στο σχετικό δίκαιο της ΕΕ.

Δεδομένου ότι δεν υπάρχει πρόοδος όσον αφορά σχετική απόφαση του Συμβουλίου, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο να υποβάλει **νομοθετική πρωτοβουλία** με βάση τους υφιστάμενους τομείς αδικημάτων που καλύπτονται από το άρθρο 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ **με σκοπό την εναρμόνιση του ορισμού των αδικημάτων μίσους που διαπράττονται στο διαδίκτυο**. Ο ολοκληρωμένος ορισμός των αδικημάτων μίσους σε επίπεδο ΕΕ ήταν επίσης μία από τις βασικές συστάσεις που εξέδωσαν οι συμμετέχοντες στην [ομάδα Ευρωπαίων πολιτών του 2024 για την αντιμετώπιση του μίσους στην κοινωνία](#). Η Επιτροπή δεσμεύεται να παρακολουθήσει την εφαρμογή αυτών των συστάσεων.

Για να βοηθήσει τους επαγγελματίες στους τομείς της επιβολής του νόμου και της δικαιοσύνης να εντοπίζουν τη φοβία κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ σε αδικήματα που ισοδυναμούν με εγκλήματα μίσους, η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη με σκοπό τη **βελτίωση της καταγραφής των εγκλημάτων μίσους και της στήριξης των θυμάτων** στο πλαίσιο της [ομάδας υψηλού επιπέδου της Επιτροπής για την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους και των εγκλημάτων μίσους](#). Η προσπάθεια αυτή θα υλοποιηθεί σε συνεργασία με οργανισμούς της ΕΕ και διεθνείς οργανισμούς (π.χ. τον FRA, το Συμβούλιο της Ευρώπης και το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ⁽¹⁷⁾). Η Επιτροπή θα συνεχίσει επίσης να στηρίζει την **εκπαίδευση των αστυνομικών αρχών** σχετικά με τη φοβία κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ σε εγκλήματα μίσους και σχετικά με την απαγόρευση των διακρίσεων ⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁴⁾ βλέπε λεπτομέρειες στο σημείο 1.3.

⁽¹⁵⁾ [Study to support the preparation of the European Commission's initiative to extend the list of EU crimes](#) (Μελέτη για την υποστήριξη της προετοιμασίας της πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για επέκταση του καταλόγου των εγκλημάτων της ΕΕ), 2021.

⁽¹⁶⁾ [Ανακοίνωση «Μια πιο συμπεριληπτική και προστατευτική Ευρώπη: επέκταση του καταλόγου των εγκλημάτων της ΕΕ ώστε να περιλαμβάνει τη ρητορική μίσους και τα εγκλήματα μίσους»](#) [COM(2021) 777 final].

⁽¹⁷⁾ Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ.

⁽¹⁸⁾ Βλ. τις πρωτοβουλίες που προτείνονται από το δίκτυο [Facing Facts](#).

Επιπλέον, η Επιτροπή παραμένει προσηλωμένη στη **στήριξη οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών** και έργων που έχουν ως στόχο τους την καταπολέμηση του φοβικού μίσους και των διακρίσεων κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ μέσω σχετικών χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ. Τα μέσα αυτά περιλαμβάνουν το πρόγραμμα «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (CERV) κατά τη διάρκεια του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, μετά το οποίο θα πρέπει να ακολουθήσει το προτεινόμενο [πρόγραμμα AgoraEU](#), που επί του παρόντος βρίσκεται στη νομοθετική διαδικασία, για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να προωθεί ένα ασφαλές περιβάλλον για ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα που υπήρξαν θύματα, ώστε να καταγγέλλουν εγκλήματα, μέσω της επόμενης **στρατηγικής της ΕΕ για τα δικαιώματα των θυμάτων**. Η Επιτροπή στηρίζει επίσης το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στην έκδοση της αναθεωρημένης [οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων](#), η οποία αποσκοπεί στην ενίσχυση των δικαιωμάτων όλων των θυμάτων εγκληματικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των φοβικών εγκλημάτων μίσους κατά των ΛΟΑΤΚΙ+.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για την απαγόρευση των διακρίσεων και τα θεμελιώδη δικαιώματα, η Επιτροπή θα στηρίζει ενεργά την κατάρτιση των δικαστικών στο συγκεκριμένο θέμα στο πλαίσιο της **στρατηγικής της για την ευρωπαϊκή δικαστική κατάρτιση 2025-2030**. Επιπλέον, η Επιτροπή παρέχει χρηματοδότηση μέσω του **προγράμματος «Δικαιοσύνη»**, το οποίο αποσκοπεί στη διευκόλυνση της ουσιαστικής πρόσβασης στη δικαιοσύνη για όλους, χωρίς διακρίσεις. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται η προώθηση αποτελεσματικών αστικών και ποινικών διαδικασιών, μέσω της συμβολής στη συνεπή και συνεκτική εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, καθώς και με την προώθηση και στήριξη των δικαιωμάτων των θυμάτων εγκληματικών πράξεων, σύμφωνα με τις προτεραιότητες που ορίζονται στη [στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα των θυμάτων](#) για την περίοδο 2020-2025.

Η **οδηγία για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας** αναγνωρίζει ότι τα άτομα που πλήττονται από διασταυρωτικές διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων, διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο έμφυλης βίας και απαιτεί από τα κράτη μέλη να λάβουν προληπτικά μέτρα και να παρέχουν ειδική υποστήριξη στα θύματα αυτά. Επιπλέον, μπορεί να χαρακτηριστεί ως επιβαρυντική κατάσταση η διάπραξη αξιόποινης πράξης με σκοπό την τιμωρία του θύματος λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού του.

Προκειμένου να συνδράμει τα κράτη μέλη για την ορθή μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό τους δίκαιο, η Επιτροπή θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα θύματα διασταυρωτικών διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένων των ΛΟΑΤΚΙ θυμάτων. Η Επιτροπή θα διευκολύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με το θέμα αυτό μέσω του **δικτύου της ΕΕ για την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας**.

Στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, η Επιτροπή θα στηρίζει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη ⁽¹⁹⁾, την εφαρμογή του [κώδικα δεοντολογίας για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας στην έρευνα και την καινοτομία](#), ο οποίος εκπονήθηκε στο πλαίσιο του **θεματολογίου πολιτικής για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας 2022-2024 (EXE)** ⁽²⁰⁾, το οποίο ενσωματώνει μια διασταυρωτική προσέγγιση. Η Επιτροπή θα χρηματοδοτήσει επίσης ερευνητικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος **«Ορίζων Ευρώπη»** σχετικά με την παραπληροφόρηση, την έμφυλη βία, τα εγκλήματα μίσους και τη ρητορική μίσους, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες των ατόμων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, όπως μπορεί να συμβαίνει στην περίπτωση των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Όπως υπογράμμισε η πρόεδρος κ. von der Leyen στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης το 2025: «η επιστήμη δεν έχει διαβατήριο, φύλο, εθνοτική καταγωγή ή πολιτικό χρώμα», αρχή η οποία έχει κεντρική θέση στην πρωτοβουλία **«Choose Europe»**.

Οι νέοι που ανήκουν στη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα ⁽²¹⁾ συχνά αντιμετωπίζουν πολλές μορφές διακρίσεων, βιώνουν προκαταλήψεις, εγκλήματα μίσους και είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στη σεξουαλική κακοποίηση ⁽²²⁾. Για την προστασία όλων των παιδιών ⁽²³⁾ από τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών, η Επιτροπή θα στηρίζει τους συννομοθέτες στην έγκριση των **δύο νομοθετικών προτάσεων** ⁽²⁴⁾.

Επιπλέον, η [σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τα ολοκληρωμένα συστήματα προστασίας των παιδιών](#) ενισχύει τη δέσμευση της ΕΕ για μηδενική ανοχή στη βία. Ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν ώστε όλα τα παιδιά, σε όλη την πολυμορφία τους, να απολαμβάνουν την ίδια προστασία με ίσα δικαιώματα πρόσβασης σ' αυτή στο σύνολο της επικράτειάς τους. Όλα τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται, να υποστηρίζονται και να ενδυναμώνονται με την προώθηση συμπεριληπτικών, συντονισμένων και συστημικών προσεγγίσεων στο πλαίσιο των εθνικών συστημάτων προστασίας των παιδιών και την αντιμετώπιση των ειδικών ευάλωτων σημείων.

Το **δικαίωμα της ειρηνικής συγκέντρωσης** κατοχυρώνεται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ενώ η Επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, δεσμεύεται να το υπερασπίζεται και να το διαφυλάσσει ανά πάσα στιγμή. Ενώ οι πορείες υπερηφάνειας και άλλες εκδηλώσεις σε επίπεδο κοινότητας αποτελούν εμβληματικές εκδηλώσεις ορατότητας και ταυτότητας για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα σε ολόκληρη την Ευρώπη, σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ οι προσπάθειες περιορισμού της άσκησης αυτού του δικαιώματος έχουν εγείρει σοβαρές ανησυχίες. Οι βίαιες επιθέσεις και τα φαινόμενα παρενόχλησης κατά των συμμετεχόντων εξακολουθούν επίσης να αποτελούν πιεστικό ζήτημα σε αρκετά κράτη μέλη ⁽²⁵⁾, γεγονός που υπονομεύει τόσο την ασφάλειά τους όσο και την ικανότητά τους να εκφράζονται ελεύθερα σε δημόσιους χώρους.

⁽¹⁹⁾ [Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τον νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας](#) (EE C 374 της 22.11.2021, σ. 1).

⁽²⁰⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, [European Research Area Policy Agenda – Overview of actions for the period 2022-2024 \(Θεματολόγιο πολιτικής για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας — Επισκόπηση των δράσεων για την περίοδο 2022-2024\)](#), Υπηρεσία Εκδόσεων, 2021.

⁽²¹⁾ Δεν υπάρχει ενιαίος ορισμός της ΕΕ για τη νεολαία, αλλά γενικά και για σκοπούς συλλογής δεδομένων, ως νέοι νοούνται τα άτομα ηλικίας από 15 έως 29 ετών, [Overview - Children and youth - Eurostat](#).

⁽²²⁾ Βλ. Smith, John και Anna Brown. «Child sexual abuse/exploitation and LGBTQI+ children: Context, links, vulnerabilities, gaps, challenges and priorities.». *Child Abuse & Neglect*, 2024, doi.org/10.1016/j.chipro.2024.100001.

⁽²³⁾ Όπως ορίζεται στη [Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού](#) (UNCRC), παιδί νοείται κάθε άνθρωπος ηλικίας κάτω των 18 ετών.

⁽²⁴⁾ [COM\(2022\) 209 final](#) και [COM\(2024\) 60 final](#).

⁽²⁵⁾ Σύμφωνα με την [ετήσια επισκόπηση της ILGA-Europe για το 2025](#), αυξάνονται οι επιθέσεις κατά των πορειών υπερηφάνειας των ΛΟΑΤΚΙ.

Στο πλαίσιο της ανακοίνωσης με τίτλο [«ProtectEU: Ευρωπαϊκή στρατηγική για την εσωτερική ασφάλεια»](#), η οποία θα βοηθήσει τα κράτη μέλη να εγγυηθούν την ασφάλεια των πολιτών, θα ενισχυθεί το πρόγραμμα συμβουλών της ΕΕ για θέματα προστασίας της ασφάλειας. Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος θα διενεργούνται αξιολογήσεις τρωτότητας σε εκδηλώσεις υψηλού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των πορειών υπερηφάνειας, κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, με χρηματοδότηση από το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας. Η Επιτροπή θα αντιμετωπίσει επίσης τον φοβικό εξτρεμισμό κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων στο επικείμενο **θεματολόγιο της ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού**.

Οι ομάδες που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση ή εκείνες που αντιμετωπίζουν διακρίσεις ή κοινωνικό αποκλεισμό πλήττονται δυσανάλογα από κρίσεις. Ως εκ τούτου, η [στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας](#) προσδιορίζει συγκεκριμένα την ανισότητα ως παράγοντα κινδύνου όσον αφορά την ετοιμότητα και αποσκοπεί στην προώθηση μιας κουλτούρας ετοιμότητας χωρίς αποκλεισμούς, χωρίς να μένει κανείς στο περιθώριο. Η ενσωμάτωση ζητημάτων ισότητας είναι απαραίτητη ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι οι πολίτες και όλες οι κοινότητες της ΕΕ συμμετέχουν ενεργά στις προσπάθειες ετοιμότητας και αντιμετώπισης κρίσεων.

Κατά τη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου και των διώξεων από τους Ναζί και τους συνεργάτες τους, εκτιμάται ότι 50 000 ομοφυλόφιλοι και αμφιφυλόφιλοι άνδρες υπέστησαν «σοβαρές ποινές φυλάκισης υπό βάνανσες συνθήκες», ενώ περίπου 10 000-15 000 εστάλησαν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης ⁽²⁶⁾. Πολλοί έχασαν τη ζωή τους, ενώ οι εμπειρίες που βίωσαν οι επιζώντες δεν είχαν αναγνωριστεί για δεκαετίες. Αναγνωρίζοντας ότι οι διώξεις κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων είναι βαθιά ριζωμένες στην ευρωπαϊκή ιστορία, η Επιτροπή έχει δεσμευτεί **να μην τις ξεχάσει ποτέ** ως αναπόσπαστο μέρος της προώθησης της ισότητας και της πρόληψης μελλοντικών φρικαλεοτήτων. Για τον σκοπό αυτόν, θα διαθέσει χρηματοδότηση για έργα μέσω των σχετικών χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ, όπως το πρόγραμμα CERV. Η Επιτροπή επίσης θα στηρίξει και θα συμμετάσχει σε εκδηλώσεις υψηλού επιπέδου εις μνήμη των διώξεων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων.

⁽²⁶⁾ [Ίδρυμα για την Ημέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος — Ομοφυλόφιλα άτομα](#).

1.3. Καταπολέμηση του μίσους και των διακρίσεων στο διαδίκτυο

Ο κόσμος του διαδικτύου προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι ψηφιακές πλατφόρμες αποτελούν βασικούς χώρους για την αυτοέκφραση, την ταυτότητα και την καλλιέργεια ενός αισθήματος κοινότητας. Αποτελούν μέσα για την ενίσχυση της φωνής των ΛΟΑΤΚΙ+, **τη δημιουργία δικτύων υποστήριξης και την κινητοποίηση για ίσα δικαιώματα**, ιδίως για τους νέους και για άτομα που βρίσκονται σε λιγότερο ανεκτικά περιβάλλοντα.

Ωστόσο, η ρητορική μίσους και η παρενόχληση στο διαδίκτυο δημιουργούν εχθρικό ψηφιακό περιβάλλον για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, καθώς θίγουν την ασφάλεια, την ευημερία και την ελευθερία έκφρασης και συμβάλλουν στη δημιουργία κλίματος φόβου και αποκλεισμού. Η τρίτη έρευνα του FRA για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα υποστηρίζει αυτήν τη διαπίστωση: το 63 % των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων δήλωσαν ότι συχνά ή πάντοτε έρχονταν αντιμέτωπα με περιεχόμενο μίσους στο διαδίκτυο, το οποίο ζητούσε την άσκηση βίας εναντίον τους. Επιπλέον, τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα και οι γυναίκες στοχοποιούνται όλο και περισσότερο από τη ρητορική κατά των έμφυλων δικαιωμάτων στο διαδίκτυο, συχνά στο πλαίσιο **εκστρατειών χειραγώγησης πληροφοριών και παρεμβάσεων (FIMI) και παραπληροφόρησης από το εξωτερικό**. Οι ξένοι παράγοντες λαμβάνουν όλο και μεγαλύτερη χρηματοδότηση και χρησιμοποιούν πρακτικές FIMI για τη χειραγώγηση της κοινής γνώμης, την τόνωση της πόλωσης και την παρέμβαση στις δημοκρατικές διαδικασίες εντός της ΕΕ και παγκοσμίως. Οι δράσεις αυτές αποτελούν άμεση πρόκληση για τις βασικές αξίες της ΕΕ, δηλαδή την ισότητα, τον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και την απαγόρευση των διακρίσεων.

Η οδηγία για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας ποινικοποιεί για πρώτη φορά την κυβερνοϋποκίνηση βίας ή μίσους λόγω φύλου. Μόλις εφαρμοστεί στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών⁽²⁷⁾, θα διασφαλιστεί με αυτόν τον τρόπο στην ΕΕ η κοινή προστασία από τη ρητορική μίσους λόγω φύλου στο διαδίκτυο. Επιπλέον, η οδηγία ποινικοποιεί τις πλέον διαδεδομένες μορφές έμφυλης βίας στο διαδίκτυο, και συγκεκριμένα τη μη συναινετική κοινοχρησία υλικού προσωπικής φύσης ή παραποιημένου υλικού, την παρενοχλητική κυβερνοπαρακολούθηση και την κυβερνοπαρενόχληση.

Η [πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες](#) θεσπίζει υποχρεώσεις για τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας όσον αφορά την αντιμετώπιση παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο, συμπεριλαμβανομένης της υποκίνησης μίσους ή διακρίσεων, μεταξύ άλλων κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Επίσης, οι πάροχοι πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών και μηχανών αναζήτησης υποχρεούνται να αξιολογούν και να μετριάσουν τους συστημικούς κινδύνους που απορρέουν από τις υπηρεσίες τους, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων, μεταξύ άλλων, στα δικαιώματα στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και στη μεταχείριση χωρίς διακρίσεις, των αρνητικών επιπτώσεων που σχετίζονται με την έμφυλη βία και των σοβαρών αρνητικών συνεπειών για τη σωματική και ψυχική ευεξία του ατόμου. Η Επιτροπή, από κοινού με τις αρμόδιες εθνικές αρχές, θα συνεχίσει να επιβάλλει την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού.

⁽²⁷⁾ Η οδηγία δεν εφαρμόζεται στη Δανία σύμφωνα με τη θέση της Δανίας που ορίζεται στο πρωτόκολλο αριθ. 22 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τον Ιανουάριο του 2025 ο αναθεωρημένος [κώδικας δεοντολογίας για την καταπολέμηση της παράνομης ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο +](#) (στο εξής: κώδικας δεοντολογίας+) αξιολογήθηκε θετικά από την Επιτροπή και το ευρωπαϊκό συμβούλιο ψηφιακών υπηρεσιών και ενσωματώθηκε στο πλαίσιο της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες, ως απάντηση και στις συστάσεις της [ομάδας Ευρωπαίων πολιτών για την αντιμετώπιση του μίσους στην κοινωνία](#).

Οι πλατφόρμες που υπογράφουν τον κώδικα δεοντολογίας+ δεσμεύονται να συνεργάζονται με επιχειρήσεις του κλάδου και να συμμετέχουν σε πολυμερή φόρουμ με σκοπό τη βελτίωση της πρόληψης της παράνομης ρητορικής μίσους, μεταξύ άλλων εις βάρος των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί την εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας+, θα διευκολύνει την τακτική επανεξέταση και προσαρμογή του και θα παρέχει στήριξη σε πλατφόρμες, μεταξύ άλλων μέσω ενός **διαδικτυακού κόμβου γνώσης** που θα συγκεντρώνει σχετικούς πόρους σχετικά με την παράνομη ρητορική μίσους στο διαδίκτυο.

Η Επιτροπή παρακολουθεί επίσης στενά την εφαρμογή της [αναθεωρημένης οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων](#) από τα κράτη μέλη. Η οδηγία ενισχύει την προστασία από περιεχόμενο που υποκινεί μίσος ή βία και απαγορεύει τις οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις που εισάγουν διακρίσεις, μεταξύ άλλων λόγω φύλου ή σεξουαλικού προσανατολισμού.

Ο κυβερνοεκφοβισμός και άλλες μορφές βίας που διευκολύνονται από την τεχνολογία αποτελούν πηγή σοβαρής και αυξανόμενης ανησυχίας και επηρεάζουν δυσανάλογα τα νεαρά ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα ⁽²⁸⁾. Το επικείμενο **σχέδιο δράσης της Επιτροπής για τον κυβερνοεκφοβισμό** θα έχει ως στόχο την πρόληψη της κακοποιητικής συμπεριφοράς στο διαδίκτυο, μεταξύ άλλων όταν αυτή στοχεύει τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Η Επιτροπή θα διεξαγάγει επίσης έρευνα σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τις επιπτώσεις των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην ευημερία, με έμφαση στους νέους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ανήκουν στη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα.

1.4. Διασφάλιση της προστασίας των αιτούντων διεθνή προστασία και των ΛΟΑΤΚΙ+ μεταναστών

Οι αιτούντες άσυλο που ανήκουν στη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα αντιμετωπίζουν διασταυρωτικούς και πρόσθετους κινδύνους κατά τη διάρκεια της διαδρομής και/ή κατά την άφιξή τους στην ΕΕ και ενδέχεται να έχουν διαφορετικές ανάγκες από άλλους αιτούντες. Σύμφωνα με την τρίτη έρευνα του FRA για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, το 54 % των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων που αυτοπροσδιορίζονταν ως **αιτούντες άσυλο ή πρόσφυγες** είχαν υποστεί διακρίσεις κατά το έτος πριν από την έρευνα (ποσοστό πολύ υψηλότερο από τον μέσο όρο του 37 % για όλα τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα που απάντησαν). Διατρέχουν επίσης ιδιαίτερο κίνδυνο παρενόχλησης και βίας και ενδέχεται να στερούνται νομικής συνδρομής ή ειδικής υγειονομικής περίθαλψης, όπως ορμονοθεραπεία ⁽²⁹⁾.

⁽²⁸⁾ Βλ. [μελέτη](#) που εκπονήθηκε από τη Διεθνή Οργάνωση Λεσβίων, Ομοφυλόφιλων, Αμφιφυλόφιλων, Τρανς, Κουίρ και Ίντερσεξ Νέων και Φοιτητών (IGLYO).

⁽²⁹⁾ Βλ. UNCHR, [Protecting LGBTQ+ people in situations of forced displacement: A Stocktaking on UNHCR progress since the 2021 Roundtable](#), Ιούνιος 2023.

Το [σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο](#) ενίσχυσε τις διασφαλίσεις και τις εγγυήσεις για τους ευάλωτους αιτούντες διεθνή προστασία, συμπεριλαμβανομένων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Σύμφωνα με την [έρευνα του FRA με τίτλο «Being Black in the EU» \(Ζώντας ως μαύρος στην ΕΕ\)](#), μεταξύ των ατόμων αφρικανικής καταγωγής, όσοι αυτοπροσδιορίζονται ως μειονότητα —μεταξύ άλλων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας/έκφρασης φύλου ή χαρακτηριστικών φύλου— υφίστανται περισσότερες διακρίσεις. Πρόσθετες πηγές διακρίσεων, όπως η αντιμετώπιση εμποδίων λόγω αναπηρίας, μπορούν να επιδεινώσουν την ευάλωτη κατάσταση των ατόμων αυτών.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να δημιουργεί συνέργειες με το [σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση και την ένταξη](#) για την περίοδο **2021-2027**, το οποίο αναγνωρίζει τις πολλαπλές και διασταυρούμενες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες που ανήκουν στη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα. Επιπλέον, σύμφωνα με το **στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά και την επικείμενη στρατηγική για την καταπολέμηση του ρατσισμού 2026-2030**, η Επιτροπή θα συνεχίσει να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα φυλετικοποιημένα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.

Η Επιτροπή συνεργάζεται με τον **Οργανισμό της ΕΕ για το Άσυλο (EUAA)**, τον **Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex)** και τα κράτη μέλη προκειμένου να διαμορφώσει εργαλεία που θα συμβάλλουν στον έγκαιρο εντοπισμό των ευάλωτων αιτούντων και στην παροχή στήριξης σε αυτούς⁽³⁰⁾. Με το **Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης (TAME)** και τον **Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (NDICI)** ή οποιοδήποτε μέσο που θα τα διαδεχθεί, η Επιτροπή θα συνεχίσει να χρηματοδοτεί πρωτοβουλίες για τη διασφάλιση εγγυήσεων για τους αιτούντες και τους ευάλωτους αιτούντες, συμπεριλαμβανομένης επαρκούς στήριξης για τους ΛΟΑΤΚΙ+ αιτούντες.

Βασικές δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

- ✓ Καταπολέμηση των πρακτικών μεταστροφής, με βάση τα πορίσματα ειδικής μελέτης, και με γνώμονα τη σχετική Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών για το θέμα αυτό.
- ✓ Διερεύνηση νομικών επιλογών για την ενίσχυση του πλαισίου ποινικού δικαίου με σκοπό την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους και των εγκλημάτων μίσους στο πλαίσιο των υφιστάμενων διατάξεων της Συνθήκης.
- ✓ Παρακολούθηση της εφαρμογής του κώδικα δεοντολογίας+ για την καταπολέμηση της παράνομης ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο και δημιουργία ενός διαδικτυακού κόμβου γνώσης που θα συγκεντρώνει σχετικούς πόρους όσον αφορά την παράνομη ρητορική μίσους στο διαδίκτυο.
- ✓ Έγκριση σχεδίου δράσης για τον κυβερνοεκφοβισμό έως το 2026.

2. ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ

Τις τελευταίες δεκαετίες, οι εξελίξεις στη νομοθεσία και την πολιτική έχουν συμβάλει στη δημιουργία πιο συμπεριληπτικών κοινωνιών, μεταξύ άλλων και για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Σύμφωνα με την τρίτη έρευνα του FRA για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, **τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα είναι πιο ανοικτά** στο κοινωνικό τους περιβάλλον όσον αφορά τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου ή τα χαρακτηριστικά φύλου τους (52 %, αύξηση κατά 6 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2019), με την τάση αυτή να είναι πιο εμφανής στα τρανς και τα ίντερσεξ άτομα.

Η διασφάλιση της πρόσβασης στην απασχόληση, την υγειονομική περίθαλψη, την εκπαίδευση και άλλες δημόσιες υπηρεσίες για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, μεταξύ άλλων σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, τους δίνει τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους και να συμβάλλουν πλήρως στην κοινότητά τους και στην οικονομία. Η προώθηση της συμπερίληψης ενισχύει την κοινωνική συνοχή και τονώνει την καινοτομία, την παραγωγικότητα και την παγκόσμια ανταγωνιστικότητα της ΕΕ. Η στρατηγική αυτήν επιβεβαιώνει τη δέσμευση της Επιτροπής να ενδυναμώνει τα **ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα να ζουν ελεύθερα και ισότιμα** σε όλους τους τομείς της ζωής, καθώς και όταν μετακινούνται μεταξύ των κρατών μελών.

⁽³⁰⁾ [Προϊόντα του EUAA \(europa.eu\)](https://europa.eu).

2.1 Τα θεμέλια για την ενδυνάμωση των ΛΟΑΤΚΙ+

Η προώθηση της **συμπερίληψης από μικρή ηλικία** είναι ζωτικής σημασίας για την ευημερία και την ανάπτυξη των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Όταν το περιβάλλον είναι συμπεριληπτικό και υποστηρικτικό, βοηθά τους νέους να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση, ανθεκτικότητα και θετικό αίσθημα ταυτότητας, προάγοντας παράλληλα την ενσυναίσθηση και τον σεβασμό μεταξύ όλων. Όταν τα παιδιά μεγαλώνουν σε περιβάλλον που προάγει την πολυμορφία, έχουν περισσότερες πιθανότητες να εξελιχθούν σε ακαδημαϊκό, κοινωνικό και συναισθηματικό επίπεδο, καθώς και να διατηρήσουν αυτές τις συμπεριληπτικές αξίες και στην ενήλικη ζωή και να τις μεταδώσουν στις μελλοντικές γενιές.

Ωστόσο, όπως περιγράφεται ήδη στη [στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ 2020-2025](#), τα παιδιά των οικογενειών τύπου «ουράνιο τόξο» και τα νεαρά ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα συχνά αντιμετωπίζουν στιγματισμό και διακρίσεις από μικρή ηλικία. Επιπλέον, σύμφωνα με την τρίτη έρευνα του FRA για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, τα δύο τρίτα των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων (67 %) αναφέρουν ότι, κατά τη διάρκεια των σχολικών τους χρόνων, είχαν υποστεί εκφοβισμό, χλευασμό, πειράγματα, προσβολές ή απειλές. Τα περιστατικά αυτά μπορούν να έχουν μακροπρόθεσμες επιπτώσεις.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την ασφαλή και συμπεριληπτική εκπαίδευση για όλους μεταξύ των κρατών μελών και των εμπειρογνομόνων στο πλαίσιο των **ομάδων εργασίας του στρατηγικού πλαισίου για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης**. Η δράση αυτή αντικατοπτρίζει την ιδιαίτερη έμφαση που δίνουν τα ενδιαφερόμενα μέρη στην εκπαίδευση κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων για τη διαμόρφωση της στρατηγικής.

Οι προσπάθειες αυτές ενισχύονται περαιτέρω με τη [στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού](#) και το δίκτυο της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού. Η σύσταση του 2024 σχετικά με την ανάπτυξη και την ενίσχυση ολοκληρωμένων συστημάτων προστασίας των παιδιών με γνώμονα το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού ενθαρρύνει την υιοθέτηση μιας διασταυρωτικής προσέγγισης όσον αφορά την προστασία των παιδιών. Στηρίζει τα κράτη μέλη στην ανάπτυξη και την ενίσχυση των συστημάτων προστασίας των παιδιών σύμφωνα με τις ανάγκες των παιδιών και με γνώμονα το υπέρτατο συμφέρον τους. Επιπλέον, η **πλατφόρμα της ΕΕ για τη συμμετοχή των παιδιών** παρέχει έναν συμπεριληπτικό χώρο όπου τα παιδιά της ΕΕ μπορούν να συζητούν θέματα που τους ενδιαφέρουν με τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής.

Η Επιτροπή θα αξιοποιήσει επίσης την πρωτοβουλία για το [Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους](#), η οποία συνδέει τη βιωσιμότητα, τη συμπερίληψη και την αισθητική, με σκοπό την προώθηση ασφαλών και φιλόξενων χώρων για όλους. Με την προώθηση του συμπεριληπτικού σχεδιασμού σε δημόσιους χώρους, σχολεία και κοινότητες, το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους μπορεί να συμβάλει στη μείωση του στιγματισμού, την ενίσχυση της ορατότητας και τη δημιουργία περιβαλλόντων όπου συμπεριλαμβάνονται τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα και μπορούν να νιώθουν ασφάλεια και εκτίμηση.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται με οργανώσεις νεολαίας που επιδιώκουν να υπερασπιστούν τα δικαιώματα των νεαρών ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων μέσω της [ομάδας ενδιαφερόμενων μερών της ΕΕ για τη νεολαία](#). Εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα η διασφάλιση ότι οι νέοι έχουν ευκαιρίες επαγγελματικής και προσωπικής ανάπτυξης, χωρίς αποκλεισμούς. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να αντιμετωπίζει τα εμπόδια που συνδέονται με τις διακρίσεις στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό χρησιμοποιώντας τα σχετικά μέσα δαπανών της ΕΕ, όπως το πρόγραμμα **Erasmus+** και το **Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης**⁽³¹⁾.

Όσον αφορά την υγειονομική περίθαλψη, το 14 % των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων αναφέρει ότι υφίστανται διακρίσεις από επαγγελματίες του τομέα της υγείας, σύμφωνα με την τρίτη έρευνα

⁽³¹⁾ [Εκτελεστική απόφαση \(ΕΕ\) 2021/1877 της Επιτροπής, της 22ας Οκτωβρίου 2021, σχετικά με το πλαίσιο των μέτρων ένταξης των προγραμμάτων Erasmus+ και Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης για την περίοδο 2021-2027](#) (ΕΕ L 378 της 26.10.2021, σ. 15).

του FRA για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα. Η κατάσταση αυτή μπορεί να οδηγήσει σε ανισότητες όσον αφορά την πρόληψη, τη διάγνωση και τη θεραπεία, καθώς πολλοί αποφεύγουν την αναζήτηση ιατρικής περίθαλψης λόγω του φόβου εχθρικής συμπεριφοράς. Για την αντιμετώπιση αυτών των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας, η Επιτροπή θα συνεχίσει να αυξάνει την ευαισθητοποίηση, να ανταλλάσσει πληροφορίες και να διευκολύνει την ανταλλαγή γνώσεων, μεταξύ άλλων μέσω της [πλατφόρμας της ΕΕ για την πολιτική υγείας](#), της [πύλης βέλτιστων πρακτικών για τη δημόσια υγεία](#) και της υποστήριξης ερευνητικών έργων για τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και περίθαλψης μέσω του προγράμματος «**Ορίζων Ευρώπη**». Προκειμένου να ευαισθητοποιήσει τους επαγγελματίες του τομέα της υγείας σε θέματα ΛΟΑΤΚΙ+, η Επιτροπή έχει διαθέσει στα κράτη μέλη εκπαιδευτικό υλικό από το [έργο HEALTH4LGBTI](#).

Στον τομέα της προληπτικής περίθαλψης, η Επιτροπή θα συνεχίσει να δίνει έμφαση σε όσους αντιμετωπίζουν διασταυρούμενες μορφές ευαλωτότητας και ανισότητες στον τομέα της υγείας. Όσον αφορά τον έλεγχο του καρκίνου, οι ανάγκες των ατόμων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, συμπεριλαμβανομένων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, θα εξακολουθήσουν να καλύπτονται μέσω της εφαρμογής του [ευρωπαϊκού σχεδίου για την καταπολέμηση του καρκίνου](#), ενώ το [ευρωπαϊκό μητρώο ανισοτήτων όσον αφορά τον καρκίνο](#) θα εντοπίζει τάσεις και ανισότητες στην πρόληψη και τη θεραπεία του καρκίνου. Για παράδειγμα, τα ποσοστά καρκίνου που σχετίζονται με τον ιό των ανθρώπινων θηλωμάτων (HPV) και την ηπατίτιδα Β (HBV) είναι ιδιαίτερα υψηλά μεταξύ των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων ⁽³²⁾. Η Επιτροπή θα στηρίξει την ενίσχυση και την υλοποίηση **τεκμηριωμένων εκστρατειών ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σημασία των εμβολιασμών κατά του HPV και του HBV ως αποτελεσματικών εργαλείων πρόληψης του καρκίνου**. Οι εκστρατείες αυτές θα είναι συμπεριληπτικές ως προς τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα και θα λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες του φύλου, κατά περίπτωση.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει τις **παγκόσμιες στρατηγικές του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) στον τομέα της υγείας για τον ιό HIV και τις συναφείς συλλοιμώξεις**, την ιογενή ηπατίτιδα και τις σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις. Θα συνεργαστεί επίσης με το φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών HERA, το οποίο συγκροτήθηκε στο πλαίσιο της Αρχής Ετοιμότητας και Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Υγειονομικής Ανάγκης (HERA), με σκοπό τον εντοπισμό συστημικών εμποδίων για τα άτομα που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, συμπεριλαμβανομένων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, όσον αφορά την πρόσβαση σε εμβόλια, φαρμακοθεραπευτικά μέσα και διαγνωστικά μέσα, στο πλαίσιο της [στρατηγικής της ΕΕ για τα ιατρικά αντίμετρα](#).

Η **ψυχική υγεία** είναι άλλος ένας καίριος τομέας στον οποίο τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα αντιμετωπίζουν αυξημένους κινδύνους. Ειδικότερα, τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με αναπηρία διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο βίας, παρενόχλησης και επακόλουθων προβλημάτων ψυχικής υγείας: σύμφωνα με την τρίτη έρευνα του FRA για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, το 66 % των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων με αναπηρία ανέφερε ότι έχουν σκεφτεί να αυτοκτονήσουν κατά το έτος που προηγήθηκε της έρευνας.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να δίνει έμφαση στα άτομα που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, μέσω της [ανακοίνωσης σχετικά με μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της ψυχικής υγείας](#), συμπεριλαμβανομένης της δέσμης μέτρων στήριξης της ΕΕ κατά του στιγματισμού και των διακρίσεων ⁽³³⁾. Θα δημιουργήσει επίσης συνέργειες με τη [στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030](#) και θα προωθήσει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για το συγκεκριμένο θέμα μέσω της πλατφόρμας για την αναπηρία.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να προωθεί την πολυμορφία και τη συμπερίληψη μέσω του [προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη»](#) (μετά το οποίο θα πρέπει να ακολουθήσει το

⁽³²⁾ Βλ. Moradi, Ghobad, et al. «The prevalence of hepatitis C and hepatitis B in lesbian, gay, bisexual and transgender populations: a systematic review and meta-analysis.» European Journal of Medical Research, τεύχος 27, 2022, <https://doi.org/10.1186/s40001-022-00677-0> και Sherry, Alexander D., et al. «Overall Survival and Quality-of-Life Superiority in Modern Phase 3 Oncology Trials: A Meta-Epidemiological Analysis». JAMA Oncology, τεύχος 11, αριθ. 7, 2025, σ. 718–724, <https://doi.org/10.1001/jamaoncol.2025.1002>.

⁽³³⁾ [Ψυχική υγεία \(europa.eu\)](#).

προτεινόμενο πρόγραμμα AgoraEU για την περίοδο 2028-2034, το οποίο επί του παρόντος βρίσκεται στο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας).

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να τιμά πρωτοβουλίες που αναδεικνύουν τον ρόλο του αθλητισμού στην προώθηση της ισότητας και της πολυμορφίας μέσω των [βραβείων αθλητισμού της ΕΕ #BeActive](#) και να αυξάνει την ευαισθητοποίηση στο πλαίσιο της [Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού](#) και μέσω του ετήσιου φόρουμ της ΕΕ για τον αθλητισμό. Θα προωθεί επίσης την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τον τρόπο διασφάλισης της ισότιμης πρόσβασης στον αθλητισμό.

Μέσω της **ομάδας ανοικτής μεθόδου συντονισμού (ΑΜΣ) «Καταπολέμηση της ρητορικής μίσους στον αθλητισμό»**, η οποία δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του [προγράμματος εργασιών της ΕΕ για τον αθλητισμό 2024-2027](#), η Επιτροπή θα παράσχει ένα φόρουμ στο οποίο τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη θα ανταλλάσσουν πρακτικές και θα διατυπώνουν μη δεσμευτικές συστάσεις για να διασφαλιστεί ότι ο αθλητισμός είναι ένας ασφαλής και συμπεριληπτικός χώρος για όλους, καθώς και για τον τρόπο καταπολέμησης της ρητορικής μίσους στον αθλητισμό, μεταξύ άλλων με στόχο τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.

Στον τομέα των μεταφορών, η Επιτροπή θα συνεχίσει να βελτιώνει την πολυμορφία, την ισότητα και τη συμπερίληψη μέσω του δικτύου [Ambassadors for #DiversityInTransport](#) και να διασφαλίζει ότι οι πολιτικές είναι συμπεριληπτικές.

Η τεχνητή νοημοσύνη (TN) μεταμορφώνει ραγδαία το τεχνολογικό τοπίο και διαθέτει τεράστιες δυνατότητες να βελτιώσει τη ζωή των ανθρώπων και να φέρει επανάσταση στις βιομηχανίες. Ωστόσο, οι δυνατότητες αυτές συνοδεύονται και από προκλήσεις, ιδίως από τον κίνδυνο ενίσχυσης των υφιστάμενων προκαταλήψεων⁽³⁴⁾. Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, ο [κανονισμός για την TN](#) απαγορεύει τα συστήματα TN που κατηγοριοποιούν τα άτομα με βάση τα βιομετρικά δεδομένα τους για να συνάγουν τον σεξουαλικό προσανατολισμό τους ή τα οποία βλάπτουν τους χρήστες μέσω χειραγώγησης, εξαπάτησης ή εκμετάλλευσης των ευάλωτων σημείων τους.

Επιπλέον, οι πάροχοι συστημάτων TN υψηλού κινδύνου πρέπει να εξετάζουν τους κινδύνους για τα θεμελιώδη δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης των διακρίσεων, πριν από την εγκατάσταση των συστημάτων τους ή τη χρήση τους. Κατά την εφαρμογή αυτών των κανόνων, η Επιτροπή θα επικεντρωθεί στις διακρίσεις για διάφορους λόγους, συμπεριλαμβανομένων του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας/έκφρασης φύλου και των χαρακτηριστικών φύλου. Για την προώθηση της τεκμηριωμένης χάραξης πολιτικής, η Επιτροπή θα παράσχει επίσης μια **πλατφόρμα συζήτησης σχετικά με τα δεδομένα για την ισότητα και την TN** για τα κράτη μέλη και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η Επιτροπή σχεδιάζει επίσης να παρουσιάσει τον **χάρτη πορείας του 2030 για το μέλλον της ψηφιακής εκπαίδευσης και των ψηφιακών δεξιοτήτων** στο πλαίσιο της [Ένωσης Δεξιοτήτων](#). Ο χάρτης πορείας προβλέπεται να θέσει σε εφαρμογή πλαίσιο γραμματισμού στον τομέα της TN για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, με το οποίο θα ενταθούν

⁽³⁴⁾ Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (FRA), [Bias in algorithms – Artificial intelligence and discrimination](#) (Προκαταλήψεις στους αλγόριθμους — Τεχνητή νοημοσύνη και διακρίσεις), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2022.

οι προσπάθειες για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και της εσφαλμένης πληροφόρησης μέσω της εκπαίδευσης στον ψηφιακό γραμματισμό, θα αντιμετωπιστεί η ανάγκη για ασφάλεια στο διαδίκτυο και ψηφιακή ευημερία και θα αμφισβητούνται τα στερεότυπα από μικρή ηλικία.

Σύμφωνα με την τρίτη έρευνα του FRA για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, οι λεσβίες (42 %) και οι τρανς γυναίκες (64 %) ανέφεραν τα υψηλότερα ποσοστά διακρίσεων όσον αφορά τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου αντίστοιχα. Οι γυναίκες που ανήκουν στη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα μπορεί να βιώνουν διακρίσεις αφενός ως γυναίκες και, αφετέρου, ως ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Αυτή η νέα στρατηγική για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα θα λάβει υπόψη αυτήν τη διασταυρωτική διάσταση. Οι δράσεις και τα μέτρα που προτείνονται στην επικείμενη **στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2026-2030** θα ισχύουν για τις γυναίκες και τα κορίτσια, σε όλη τους την πολυμορφία.

2.2 Ενδυνάμωση των ΛΟΑΤΚΙ+ μέσω της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης

Η πολυμορφία και η συμπερίληψη προωθούν την καινοτομία και **ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης**. Οι συμπεριληπτικοί χώροι εργασίας που στηρίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα επωφελούνται από ευρύτερες προοπτικές, δημιουργικότητα και ικανότητες επίλυσης προβλημάτων. Σύμφωνα με την τρίτη έρευνα του FRA για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, υπάρχει μείωση των συνολικών διακρίσεων στην απασχόληση (18 %, μείωση κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2019), μεταξύ άλλων κατά τη διάρκεια αναζήτησης εργασίας (9 %, μείωση κατά 1 ποσοστιαία μονάδα). Επιπλέον, από τα στοιχεία φαίνεται ότι τα άτομα που αναζητούν εργασία εκτιμούν τις πολιτικές πολυμορφίας και συμπερίληψης κατά την αναζήτησή τους, γεγονός που αναδεικνύει τη σημασία των εν λόγω πολιτικών για την προσέλκυση και τη διατήρηση ταλέντων⁽³⁵⁾.

Με την [οδηγία για την ισότητα στην απασχόληση](#) κατοχυρώνεται στο ενωσιακό δίκαιο το δικαίωμα στην εργασία χωρίς διακρίσεις και παρενοχλήσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, μεταξύ άλλων. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να διασφαλίζει την αυστηρή εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας και θα δημοσιεύσει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της το 2026. Με βάση τη [μελέτη σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται για διακρίσεις](#), η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο να λάβει περαιτέρω μέτρα για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι κυρώσεις που επιβάλλονται βάσει του εθνικού δικαίου στο πλαίσιο της οδηγίας για την ισότητα στην απασχόληση είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Η διευκρίνιση στην [οδηγία για τη μισθολογική διαφάνεια](#) ότι η έννοια των διακρίσεων περιλαμβάνει τις διασταυρωτικές διακρίσεις θα ενισχύσει το δικαίωμα ίσης αμοιβής, όταν οι διακρίσεις με βάση το φύλο επιδεινώνονται, για παράδειγμα, λόγω διακρίσεων με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό.

Το [ευρωπαϊκό δίκτυο νομικών εμπειρογνομόνων στον τομέα της ισότητας των φύλων και της απαγόρευσης των διακρίσεων](#) προτίθεται επίσης να δημοσιεύσει **ακαδημαϊκή έκθεση σχετικά με τη νομολογία του ΔΕΕ όσον αφορά τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων**. Η εν

⁽³⁵⁾ Βλ. [Business case of diversity and inclusion at work](#), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2025.

λόγω έκθεση θα αναλύσει τις εξελίξεις στον συγκεκριμένο τομέα κατά τις τελευταίες τρεις δεκαετίες.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει επίσης να στηρίζει τις προεδρίες του Συμβουλίου και τα κράτη μέλη με κάθε δυνατό μέσο με σκοπό την επίτευξη της ομόφωνης συμφωνίας που απαιτείται σχετικά με την [πρόταση οδηγίας για την ίση μεταχείριση](#). Η εν λόγω πρόταση αποτελεί βασικό δομικό στοιχείο προκειμένου η Επιτροπή να μπορέσει να υλοποιήσει την προτεραιότητά της για οικοδόμηση μιας Ένωσης ισότητας και έχει ως στόχο να καλύψει ένα σημαντικό κενό στη νομοθεσία της ΕΕ στον τομέα της απαγόρευσης των διακρίσεων. Θα διευρύνει την εμβέλεια της προστασίας που παρέχεται από τις διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, μεταξύ άλλων, πέραν του τομέα της απασχόλησης, σε τομείς όπως η κοινωνική προστασία, η εκπαίδευση και η στέγαση.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι **φορείς ισότητας** μπορούν να συμβάλουν αποτελεσματικά στην επιβολή των οδηγιών της ΕΕ για την ισότητα, η Επιτροπή θα διασφαλίσει την ορθή και πλήρη μεταφορά των οδηγιών [2024/1500](#) και [2024/1499](#) στο εθνικό δίκαιο. Οι οδηγίες έχουν ως στόχο να εγγυηθούν την ανεξαρτησία, τις εξουσίες και τους πόρους των φορέων ισότητας, καλώντας τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν ώστε οι φορείς ισότητας να μπορούν να βοηθούν τα θύματα, καθώς και να διευρύνουν τις αρμοδιότητες των φορέων ισότητας όσον αφορά τις διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και στον τομέα της απασχόλησης. Ενισχύουν επίσης την προστασία των θυμάτων που υφίστανται διακρίσεις λόγω επαναπροσδιορισμού φύλου ⁽³⁶⁾, όταν οι εν λόγω διακρίσεις αναγνωρίζονται από το δίκαιο της ΕΕ. Το 2026 η Επιτροπή θα εκδώσει εκτελεστική πράξη για τη θέσπιση δεικτών σχετικά με τη λειτουργία των φορέων ισότητας, μεταξύ άλλων όσον αφορά την καταπολέμηση των διακρίσεων.

Ως «**θεματοφύλακας των Συνθηκών**», η Επιτροπή θα παρακολουθεί τη συμμόρφωση των κρατών μελών με το δίκαιο της ΕΕ, θα χρησιμοποιεί όλα τα μέσα που έχει στη διάθεσή της για να προστατεύει τις αξίες της ΕΕ και δεν θα διστάσει να αναλάβει δράση, κατά περίπτωση, όπως έχει πράξει στο παρελθόν. Για παράδειγμα, τον Ιούλιο του 2022 η Επιτροπή παρέπεμψε την Ουγγαρία στο ΔΕΕ εξαιτίας εθνικών κανόνων που εισάγουν διακρίσεις σε βάρος ατόμων με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου τους ⁽³⁷⁾. Η Επιτροπή έκρινε ότι οι κανόνες αυτοί παραβιάζουν διάφορους νόμους της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων της ενιαίας αγοράς, των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων, ειδικότερα των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων, καθώς και των κοινών αξιών που βρίσκονται στον πυρήνα της ΕΕ (άρθρο 2 της ΣΕΕ). Δεκαέξι κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρενέβησαν στη δίκη υπέρ της Επιτροπής. Ο γενικός εισαγγελέας εξέδωσε [γνώμη](#) στις 5 Ιουνίου 2025. Η απόφαση του ΔΕΕ εκκρεμεί κατά τον χρόνο έγκρισης της παρούσας στρατηγικής.

Στον τομέα της **διαχείρισης της πολυμορφίας**, η Επιτροπή επιβεβαιώνει την αταλάντευτη δέσμευσή της να προάγει την πολυμορφία και τη συμπερίληψη στον χώρο εργασίας, ιδίως σε μια περίοδο όπου η πρόοδος στον συγκεκριμένο τομέα αντιμετωπίζει ολοένα και περισσότερες

⁽³⁶⁾ Όπως ορίζεται από το [Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων](#): Ο όρος «επαναπροσδιορισμός φύλου» αναφέρεται στο σύνολο των ιατρικών μέτρων που μπορούν, αλλά δεν είναι υποχρεωτικό, να περιλαμβάνουν ψυχολογικές, ενδοκρινολογικές και χειρουργικές θεραπείες με σκοπό η εξωτερική εμφάνιση του ατόμου να συμβαδίζει με την ταυτότητα φύλου του. Ο όρος αυτός είχε χρησιμοποιηθεί στις αποφάσεις στην υπόθεση C-423/04, Richards, 27.4.2006, EU:C:2006 και στην υπόθεση C-117/01, K.B. κατά National Health Service Pensions Agency και Secretary of State for Health, 7.1.2004, EU:C:2004:7.

⁽³⁷⁾ Υπόθεση C-769/22, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, Valeurs de l'Union.

αντιδράσεις. [Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ](#), οι εταιρείες που προωθούν ενεργά την πολυμορφία και τη συμπερίληψη είναι πιθανότερο να προσελκύσουν και να διατηρήσουν ταλέντα, να ενθαρρύνουν την καινοτομία και να επιτύχουν ισχυρότερα οικονομικά αποτελέσματα.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εντείνει τις προσπάθειες που εστιάζουν στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα στο πλαίσιο της [ενωσιακής πλατφόρμας χαρτών πολυμορφίας](#). Η πλατφόρμα θα συνεργάζεται στενά με την ομάδα εμπειρογνομόνων για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ με σκοπό τη διευκόλυνση του διαλόγου και την παροχή καθοδήγησης, για παράδειγμα, σχετικά με **συμπεριληπτικές πρακτικές επιλογής προσωπικού**. Οι ορθές πρακτικές που προέκυψαν στο πλαίσιο πρωτοβουλιών για τη συμπεριληπτική απασχόληση, όπως η [δέσμη μέτρων για την απασχόληση των ατόμων με αναπηρία](#), θα ληφθούν υπόψη, μεταξύ άλλων με σκοπό την προώθηση διασταυρωτικών προσεγγίσεων. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη [δέσμευση](#) που υποβλήθηκε στην Επιτροπή από τους χάρτες πολυμορφίας ⁽³⁸⁾, σχετικά με την προώθηση πιο συμπεριληπτικών χώρων εργασίας, στις 29 Απριλίου 2025.

Δίνοντας το παράδειγμα, η Επιτροπή θα ενισχύσει τις προσπάθειες εσωτερικής πολυμορφίας και συμπερίληψης. Για τον σκοπό αυτόν, η **Υπηρεσία Πολυμορφίας και Ένταξης** θα διατηρεί τακτικές επαφές με σχετικές ενώσεις προσωπικού και θα φέρνει τους ΛΟΑΤΚΙ+ εργαζομένους σε επαφή με υπηρεσίες συμβουλευτικής και νομικής συνδρομής. Θα προωθήσει επίσης τη λήψη μέτρων για την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών για το ΛΟΑΤΚΙ+ προσωπικό και θα εργαστεί για την εναρμόνιση της αναγνώρισης των οικογενειών «ουράνιο τόξο» σε όλα τα θεσμικά όργανα. Ο επικεφαλής εμπιστευτικός σύμβουλος θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα παρενόχλησης. Τέλος, η Επιτροπή θα συνεχίσει να συλλέγει δεδομένα για την ισότητα μέσω τακτικών ερευνών στο προσωπικό με σκοπό την παρακολούθηση της προόδου.

Οι διακρίσεις και η έλλειψη κοινωνικής αποδοχής είναι παράγοντες που συμβάλλουν στα υψηλά επίπεδα φτώχειας και αστεγίας μεταξύ των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Σύμφωνα με την τρίτη έρευνα του FRA για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, το 38 % όσων απάντησαν ανέφερε ότι αντεπεξέρχονται στις οικονομικές υποχρεώσεις τους «με μεγάλη δυσκολία» (σε σύγκριση με το 22 % του γενικού πληθυσμού με βάση την [έρευνα του 2023 για την ποιότητα ζωής στην Ευρώπη](#)) ενώ το 13 % αναγκάστηκε να μείνει προσωρινά με φίλους και συγγενείς. Προκειμένου να γίνουν καλύτερα κατανοητές αυτές οι προκλήσεις, η Επιτροπή θα δημοσιεύσει, έως τις αρχές του 2027, **μελέτη σχετικά με την ανισότητα και τις διακρίσεις στον τομέα της στέγασης**, εφαρμόζοντας διασταυρωτική προσέγγιση. Τα πορίσματα της μελέτης θα συμβάλουν στην υλοποίηση του **ευρωπαϊκού σχεδίου οικονομικά προσιτής στέγασης** και θα επιτρέψουν στην Επιτροπή να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για την προώθηση ασφαλούς και προσβάσιμης στέγασης χωρίς διακρίσεις, σε συνεργασία και με τα κράτη μέλη.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε βασική προστασία και βασικές υπηρεσίες και να αντιμετωπιστούν τα βαθύτερα αίτια της φτώχειας, η Επιτροπή θα δρομολογήσει την πρώτη στα χρονικά **στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της φτώχειας** στις αρχές του 2026,

⁽³⁸⁾ Υπάρχουν 27 χάρτες πολυμορφίας, ένας για κάθε κράτος μέλος. Πρόκειται για οργανώσεις που εδρεύουν στα κράτη μέλη της ΕΕ, οι οποίες παρέχουν στήριξη και προωθούν βέλτιστες πρακτικές στη διαχείριση της πολυμορφίας σε χιλιάδες κορυφαίες πολυεθνικές εταιρείες, ΜΜΕ και δημόσιους οργανισμούς.

σκοπός της οποίας είναι η αντιμετώπιση της πολυδιάστατης φύσης της φτώχειας και των διαρθρωτικών ανισοτήτων.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα προωθήσει την κοινωνικοοικονομική ένταξη των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, μέσω των μέσων δαπανών της ΕΕ, όπως το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+** κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού, καθώς και τα προτεινόμενα [σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης \(σχέδια ΕΠΕΣ\)](#) μετά το 2028. Στο πλαίσιο της **ευρωπαϊκής πλατφόρμας για την καταπολέμηση της αστεγίας**, η Επιτροπή θα εντείνει επίσης τις προσπάθειές της για την ενσωμάτωση των αναγκών των ευάλωτων ομάδων και θα στηρίξει την εφαρμογή τεκμηριωμένων, ολοκληρωμένων και ανθρωποκεντρικών προσεγγίσεων για την καταπολέμηση της αστεγίας.

2.3 Διασφάλιση ίσων δικαιωμάτων σε διασυνοριακό επίπεδο

Στην ΕΕ, τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα απολαμβάνουν το δικαίωμα της ισότητας στον γάμο και/ή στη σύναψη συμφώνου συμβίωσης σε 22 κράτη μέλη. Η διασφάλιση της **ισότιμης αναγνώρισης των οικογενειακών σχέσεων σε ολόκληρη την ΕΕ** ενισχύει τα δικαιώματα, την ασφάλεια και την ευημερία των ΛΟΑΤΚΙ+ οικογενειών, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να απολαμβάνουν πλήρως την οικογενειακή τους ζωή και να συμμετέχουν ισότιμα στην κοινωνία, ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής τους. Ωστόσο, λόγω των διαφορών στο οικογενειακό δίκαιο μεταξύ των κρατών μελών, οι οικογενειακοί δεσμοί ενδέχεται να μην αναγνωρίζονται πλέον σε διασυνοριακές καταστάσεις. Σύμφωνα με την τρίτη έρευνα του FRA για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, το 14 % των ΛΟΑΤΚΙ γονέων είχε αντιμετωπίσει δυσκολίες όσον αφορά τη νομική αναγνώριση της γονικής τους ιδιότητας σε άλλο κράτος μέλος.

Το δίκαιο της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία, ιδίως η [οδηγία για την ελεύθερη κυκλοφορία](#), σε συνδυασμό με τα θεμελιώδη δικαιώματα που απορρέουν από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, προσταπίζεται το δικαίωμα όλων των πολιτών της ΕΕ και των μελών των οικογενειών τους, συμπεριλαμβανομένων των συζύγων και συντρόφων του ιδίου φύλου και των παιδιών τους, να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα εντός της ΕΕ. Η Επιτροπή δεσμεύεται να διασφαλίσει την ορθή εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των σχετικών αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) ⁽³⁹⁾. Για τον σκοπό αυτόν, τον Δεκέμβριο του 2023 η Επιτροπή δημοσίευσε τις [κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της ΕΕ και των μελών της οικογένειάς τους](#), οι οποίες παρέχουν τις αναγκαίες διευκρινίσεις σχετικά με ειδικά ζητήματα που έχουν εντοπιστεί κατά την εφαρμογή του κεκτημένου, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις οικογένειες «ουράνιο τόξο».

Παράλληλα, η Επιτροπή θα συνεχίσει να αυξάνει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα δικαιώματα αυτά, μεταξύ άλλων **στηρίζοντας την κατάρτιση των ασκούντων νομικά επαγγέλματα**, ιδίως των δικαστών και των εισαγγελέων, καθώς και μέσω των διαύλων

⁽³⁹⁾ Βλ. απόφαση της 5ης Ιουνίου 2018, C-673/16, Coman, EU:C:2018:385· απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2021, C-490/20, V.M.A., EU:C:2021:1008· διάταξη της 24ης Ιουνίου 2022, C-2/21, K.S., EU:C:2018:385· απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2024, υπόθεση C-4/23, Mirin, EU:C:2024:845, απόφαση της 3ης Απριλίου 2024, υπόθεση C-713/23, Wojewoda Mazowiecki, EU:C:2025:235 και υπόθεση C-43/24, Shipov.

επικοινωνίας της (π.χ. [Your Europe](#)). Εάν χρειαστεί, η Επιτροπή δεν θα διστάσει να λάβει περαιτέρω μέτρα, ανάλογα με την περίπτωση, για την προάσπιση αυτών των δικαιωμάτων.

Ενώ το ουσιαστικό οικογενειακό δίκαιο εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, η ΕΕ μπορεί να θεσπίζει μέτρα που έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις. Ορισμένες πράξεις ⁽⁴⁰⁾ επιτρέπουν ήδη την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων περί διαζυγίου, γονικής μέριμνας, διατροφής, περιουσιακών σχέσεων και κληρονομικής διαδοχής. Οι πράξεις αυτές ισχύουν για όλους, ανεξάρτητα από τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου τους, και, ως εκ τούτου, εφαρμόζονται πλήρως και στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Η Επιτροπή θα **παρακολουθεί και θα επιβάλλει**, όπου απαιτείται, τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις εν λόγω πράξεις στις οικογένειες «ουράνιο τόξο» σε διασυνοριακές καταστάσεις. Η Επιτροπή επίσης θα **συμμετέχει σε συζητήσεις με τα κράτη μέλη** προκειμένου να εντοπίζει τυχόν πρακτικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι οικογένειες «ουράνιο τόξο» σε διασυνοριακές καταστάσεις.

Το δίκαιο της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία απαιτεί ήδη από τα κράτη μέλη να αναγνωρίζουν τη γονική σχέση ενός παιδιού όπως έχει θεμελιωθεί σε άλλο κράτος μέλος, ώστε τα παιδιά να μπορούν να ασκούν τα δικαιώματα που αντλούν από το δίκαιο της ΕΕ. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει τα κράτη μέλη για την έγκριση του προτεινόμενου **κανονισμού** με σκοπό την ενίσχυση της προστασίας των δικαιωμάτων των παιδιών σε διασυνοριακές καταστάσεις μέσω της **εναρμόνισης των κανόνων των κρατών μελών σχετικά με το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο για τη γονική σχέση**. Η πρόταση θα διασφαλίσει ότι η γονική σχέση με τέκνο, όπως έχει θεμελιωθεί σε κράτος μέλος, θα αναγνωρίζεται σε όλα τα άλλα κράτη μέλη για όλους τους σκοπούς πέραν των όσων διασφαλίζονται ήδη βάσει του δικαίου της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία. Οι διαπραγματεύσεις στο Συμβούλιο για την εν λόγω πρόταση, η οποία απαιτεί ομόφωνη έγκριση, βρίσκονται σε εξέλιξη.

Οι απαιτήσεις για τη νομική αναγνώριση του φύλου διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό μεταξύ των κρατών μελών. Ενώ ορισμένα κράτη μέλη έχουν υιοθετήσει μοντέλα αυτοπροσδιορισμού, άλλα επιβάλλουν ιατρικές διαδικασίες, οι οποίες, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ενδέχεται να παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα ⁽⁴¹⁾. Η Επιτροπή θα **διευκολύνει τις ανταλλαγές βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών** με σκοπό τη στήριξη της ανάπτυξης διαδικασιών νομικής αναγνώρισης φύλου με βάση τον αυτοπροσδιορισμό, οι οποίες δεν υπόκεινται σε ηλικιακούς περιορισμούς.

Βασικές δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

- ✓ Παροχή συνεχούς στήριξης προς τις προεδρίες του Συμβουλίου και τα κράτη μέλη με κάθε δυνατό μέσο με σκοπό την επίτευξη της ομόφωνης συμφωνίας που απαιτείται σχετικά με την πρόταση οδηγίας για την ίση μεταχείριση.
- ✓ Δημοσίευση έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για την ισότητα στην απασχόληση και παροχή καθοδήγησης σχετικά με συμπεριληπτικές πρακτικές πρόσληψης, σε συνεργασία με την ενωσιακή πλατφόρμα χαρτών ποικιλομορφίας και την ομάδα εμπειρογνομόνων για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+.

⁽⁴⁰⁾ Βλ. για παράδειγμα, τον [κανονισμό 2019/1111](#) σχετικά με γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας, τον [κανονισμό αριθ. 4/2009](#) για υποχρεώσεις διατροφής, τον [κανονισμό 2016/1103](#) σχετικά με ζητήματα περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, τον [κανονισμό 2016/1104](#) σχετικά με ζητήματα οικονομικών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων, και τον [κανονισμό αριθ. 650/2012](#) σχετικά με την κληρονομική διαδοχή.

⁽⁴¹⁾ S.V. κατά Ιταλίας, προσφυγή αριθ. 55216/08, 11 Οκτωβρίου 2018. A.P., Garçon και Nicot κατά Γαλλίας, προσφυγές αριθ. 79885/12, 52471/13 και 52596/13, 6 Απριλίου 2017.

- ✓ Ευαισθητοποίηση του κοινού και προώθηση της ανταλλαγής γνώσεων σχετικά με την ισότητα στον τομέα της υγείας μέσω της πλατφόρμας της ΕΕ για την πολιτική υγείας και της πύλης βέλτιστων πρακτικών για τη δημόσια υγεία, αξιοποιώντας παράλληλα τις γνώσεις που έχουν αποκτηθεί από σχετικά ερευνητικά έργα του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».
- ✓ Εκπόνηση μελέτης σχετικά με την ανισότητα και τις διακρίσεις στον τομέα της στέγασης, η οποία θα δημοσιευθεί έως τις αρχές του 2027, και αξιοποίηση των πορισμάτων της κατά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού σχεδίου για την οικονομικά προσιτή στέγαση.
- ✓ Κατάρτιση χάρτη πορείας με ορίζοντα το 2030 για το μέλλον της ψηφιακής εκπαίδευσης και των ψηφιακών δεξιοτήτων.
- ✓ Παροχή συνεχούς στήριξης προς τα κράτη μέλη για την έγκριση του προτεινόμενου κανονισμού σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση της γονικής σχέσης μεταξύ των κρατών μελών.

3. ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 21 της ΣΕΕ και μέσω του [σχεδίου δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία](#) και των [κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ για την προώθηση και την προστασία της άσκησης όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΙ ατόμων](#), η ΕΕ ήδη πρωτοπορεί παγκοσμίως στην προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Για την επίτευξη πλήρους ισότητας απαιτείται συνεπής προσήλωση και ενεργή συμμετοχή σε όλα τα επίπεδα. Η παρούσα στρατηγική αντικατοπτρίζει την αποφασιστικότητα της Επιτροπής να προωθήσει την **πλήρη και ισότιμη άσκηση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων** από κάθε άτομο στην ΕΕ και σε ολόκληρο τον κόσμο.

3.1 Ενίσχυση της δραστηριοποίησης εντός της ΕΕ

Τα κράτη μέλη διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην έμπρακτη προώθηση της ισότητας των ΛΟΑΤΚΙ+. Χάρη στην υποκίνηση της πρώτης στρατηγικής της ΕΕ για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ, πολλά κράτη μέλη έχουν ήδη λάβει μέτρα για την προώθηση της ισότητας των ΛΟΑΤΚΙ+ σε εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή καλεί σήμερα όλα τα κράτη μέλη να εγκρίνουν **εθνικά σχέδια δράσης για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ έως το 2027**, σύμφωνα με τις [κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις στρατηγικές και τα σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ισότητας των ΛΟΑΤΚΙ](#) και το συνοδευτικό [φύλλο ελέγχου για σκοπούς παρακολούθησης](#) ⁽⁴²⁾. Προκειμένου να ενθαρρύνουν τη λήψη εθνικών μέτρων για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ και την εφαρμογή τους, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται επίσης να ορίσουν **εθνικούς συντονιστές** για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ ή να αξιοποιήσουν τις υφιστάμενες δομές για τον συγκεκριμένο σκοπό.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει και να παρακολουθεί τις προσπάθειες αυτές μέσω της ομάδας υψηλού επιπέδου για την απαγόρευση των διακρίσεων, την ισότητα και την ποικιλομορφία και ιδίως μέσω της **υποομάδας εμπειρογνομόνων της για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+**, της οποίας η αρμοδιότητα θα ενισχυθεί ώστε να περιλαμβάνει εκπροσώπους από υποψήφιες χώρες και να βελτιώσει τη συνεργασία με τις προεδρίες του Συμβουλίου. Στο πλαίσιο της ομάδας εμπειρογνομόνων, τα κράτη μέλη και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη θα κληθούν να παρέχουν τακτικές επικαιροποιήσεις σχετικά με τις δραστηριότητές τους και να διαδίδουν τις πληροφορίες αυτές, ώστε να αυξηθεί η προβολή των μέτρων ισότητας των ΛΟΑΤΚΙ+. Τα κράτη μέλη θα μπορούν επίσης να συμμετέχουν σε θεματικές δραστηριότητες για να εξετάσουν συγκεκριμένους τομείς πολιτικής, όπως η υγειονομική περίθαλψη, η εκπαίδευση και η ΤΝ.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να προβάλλει, να τιμά και να στηρίζει τις τοπικές αρχές που προάγουν τη συμπεριληπτικότητα μέσω των βραβείων για τις [Ευρωπαϊκές Πρωτεύουσες Ένταξης και Πολυμορφίας](#) και να προωθεί την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των νικητών, των μερών που έχουν υπογράψει τους χάρτες πολυμορφίας και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών.

⁽⁴²⁾ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενθαρρύνει επίσης τις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη να ακολουθούν τις ορθές πρακτικές των κρατών μελών της ΕΕ στον συγκεκριμένο τομέα.

Η Επιτροπή θα ενισχύσει επίσης τη συνεργασία με **διεθνείς ομάδες και δίκτυα εμπειρογνομόνων για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+**. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης για τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα και την έκφραση φύλου, και τα χαρακτηριστικά φύλου, η οποία ξεκίνησε τη θητεία της το 2024, καθώς και το ευρωπαϊκό δίκτυο κυβερνητικών σημείων επαφής για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα υπό την καθοδήγηση του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η υγιής δημοκρατία βασίζεται σε έναν **ανοικτό και ζωντανό χώρο της κοινωνίας των πολιτών**, όπου η κοινωνία των πολιτών μπορεί να λειτουργεί ελεύθερα και οι άνθρωποι μπορούν να εκφράζουν την ταυτότητά τους χωρίς φόβο. Ωστόσο, οι ΛΟΑΤΚΙ+ οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών αντιμετωπίζουν αυξανόμενες προκλήσεις, καθώς η ικανότητά τους να στηρίζουν τις κοινότητές τους, να υπερασπίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και να διαφυλάσσουν τις δημοκρατικές αξίες δέχεται όλο και μεγαλύτερη πίεση.

Στο πλαίσιο της επικείμενης **στρατηγικής της ΕΕ για την κοινωνία των πολιτών** θα θεσπιστεί κοινό πλαίσιο το οποίο θα καθοδηγεί τη συνεργασία της Επιτροπής με την κοινωνία των πολιτών σε όλους τους τομείς πολιτικής, καθώς και την παροχή στήριξης προς αυτήν. Επιδιώκει επίσης να προωθήσει τη συνεργασία με τα κράτη μέλη για την προώθηση και τη διατήρηση ενός ζωντανού χώρου της κοινωνίας των πολιτών σε ολόκληρη την ΕΕ, ο οποίος θα περιλαμβάνει οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που δραστηριοποιούνται στην προώθηση και την προστασία των αξιών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων.

Η Επιτροπή θα προωθήσει επίσης ένα νέο **«φόρουμ πολιτικής για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα»** με ΛΟΑΤΚΙ+ οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, κοινωνικούς εταίρους και την ακαδημαϊκή κοινότητα με σκοπό την αντιμετώπιση των αναδυόμενων προκλήσεων, την αξιολόγηση της προόδου και τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της παρούσας στρατηγικής. Με τον τρόπο αυτόν, θα καταστεί δυνατή η διεξαγωγή διαρθρωμένου και ανοικτού διαλόγου με διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων τακτικών συζητήσεων στρογγυλής τραπέζης με ευρωπαϊκές κεντρικές ΛΟΑΤΚΙ+ οργανώσεις.

Οι νέοι αποτελούν βασικούς συμμάχους για την οικοδόμηση δημοκρατικών κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς. Μέσω του **διαλόγου της ΕΕ με τη νεολαία και των στοχευμένων διαλόγων πολιτικής για τη νεολαία** με τους επιτρόπους, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι στη διαδικασία χάραξης πολιτικής ακούγονται οι φωνές των νέων, ιδίως εκείνων που προέρχονται από ομάδες που διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Αυτός ο συμπεριληπτικός μηχανισμός θα συνεχίσει να διασφαλίζει ότι όλοι οι νέοι θα μπορούν να συμβάλουν στη διαμόρφωση των πολιτικών, συμπεριλαμβανομένων των νέων που ανήκουν στη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει τα κράτη μέλη στην ενσωμάτωση των αρχών της ισότητας στις εθνικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις μέσω σχετικών μέσων δαπανών της ΕΕ, όπως το **Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης** και ο **μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας**.

Η Επιτροπή διασφαλίζει τη δίκαιη διαχείριση των κονδυλίων της ΕΕ. Θα συνεχίσει να παρακολουθεί την εκπλήρωση του **«οριζόντιου αναγκαίου πρόσφορου όρου»**⁽⁴³⁾ για την αποτελεσματική υλοποίηση και εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων κατά την περίοδο 2021-2027 σε όλα τα ταμεία στο πλαίσιο του **κανονισμού περί κοινών διατάξεων**. Θα επιβάλει επίσης τον αναθεωρημένο **δημοσιονομικό κανονισμό**, ο οποίος περιλαμβάνει ρητά

⁽⁴³⁾ **Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021** (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

την υποκίνηση διακρίσεων, μίσους ή βίας ως λόγο αποκλεισμού από τη χρηματοδότηση της ΕΕ.

Η Επιτροπή επιμένει στη δέσμευσή της να στηρίζει τις ΛΟΑΤΚΙ+ οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τον ακτιβισμό σε επίπεδο βάσης και τις προσπάθειες υπεράσπισης συμφερόντων, σε ένα πλαίσιο στο οποίο μειώνεται όλο και περισσότερο η χρηματοδότηση για τις εν λόγω οργανώσεις ⁽⁴⁴⁾. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να προωθεί την ισότητα και την απαγόρευση των διακρίσεων στο πλαίσιο του **επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ)**, ιδίως μέσω του **προγράμματος AgoraEU**. Στο πλαίσιο του προγράμματος AgoraEU, η Επιτροπή πρότεινε να διατεθούν 3,6 δισ. EUR στο **νέο σκέλος «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες+»**, υπερδιπλασιάζοντας τον προϋπολογισμό στο πλαίσιο του τρέχοντος προγράμματος «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες».

Επιπλέον, σύμφωνα με την πρόταση που υποβλήθηκε, όλα τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης θα κατοχυρώσουν ισχυρές εγγυήσεις για τη διασφάλιση του **σεβασμού του κράτους δικαίου και της αποτελεσματικής εφαρμογής του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ** καθ' όλη τη διάρκεια της εφαρμογής τους. Θα αποτρέπουν επίσης κάθε διάκριση, μεταξύ άλλων, λόγω φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού κατά την προετοιμασία, την εφαρμογή, την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την αξιολόγησή τους ⁽⁴⁵⁾.

Είναι εξαιρετικά σημαντικό να υπάρχουν αξιόπιστα και συγκρίσιμα δεδομένα ισότητας για τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση τεκμηριωμένων πολιτικών με τη χρήση διασταυρωτικής διάστασης. Η θητεία της **ομάδας εμπειρογνομόνων για τα δεδομένα για την ισότητα** στο πλαίσιο της ομάδας υψηλού επιπέδου για την απαγόρευση των διακρίσεων, την ισότητα και την ποικιλομορφία θα ανανεωθεί. Σε συνεργασία με τον FRA, θα προωθήσει τη συλλογή δεδομένων για την ισότητα, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τους αρμόδιους οργανισμούς της ΕΕ, όπως ο FRA, το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound) και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), με σκοπό την παροχή τεχνικής συνδρομής στα κράτη μέλη σχετικά με δεδομένα για την ισότητα, συμπεριλαμβανομένων στοχευμένων δεδομένων σχετικά με τις διασταυρωτικές διακρίσεις. Επιπλέον, θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες για την ενίσχυση της συλλογής εναρμονισμένων δεδομένων για την ισότητα στο πλαίσιο της **ειδικής ομάδας της Eurostat για στατιστικά στοιχεία σχετικά με την ισότητα και την απαγόρευση των διακρίσεων**. Βασιζόμενη στην επιτυχία της [πρώτης ευρωπαϊκής στρογγυλής τράπεζας υψηλού επιπέδου για τα δεδομένα για την ισότητα](#), η οποία πραγματοποιήθηκε το 2021, η Επιτροπή θα διοργανώσει και δεύτερη έκδοση, στην οποία θα συμμετάσχουν βασικά ενδιαφερόμενα μέρη για την περαιτέρω προώθηση της συλλογής και χρήσης δεδομένων για την ισότητα.

⁽⁴⁴⁾ Βλ. για παράδειγμα, [Holding the Line: Defending LGBTI movements in the 2025 Funding Crisis - Global Philanthropy Project](#).

⁽⁴⁵⁾ [COM\(2025\) 565 final](#).

Η Επιτροπή θα καταρτίσει **σύσταση** για τη βελτίωση της συλλογής, της ανάλυσης και της χρήσης δεδομένων για την ισότητα, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη. Με αυτόν τον τρόπο, θα ενισχύσει τη στήριξη προς τα κράτη μέλη και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, παρέχοντας εργαλεία για την παρακολούθηση της κατάστασης στην ΕΕ όσον αφορά την ισότητα και για τη βελτίωση της ενσωμάτωσης των δεδομένων για την ισότητα.

Το 2027 η Επιτροπή προτίθεται να δημοσιεύσει νέο **Ευρωβαρόμετρο για τις διακρίσεις στην ΕΕ** και καλεί τον FRA να διεξαγάγει τον επόμενο γύρο της ολοκληρωμένης του **έρευνας του για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα** προς δημοσίευση το 2029.

Η Επιτροπή διατηρεί τη δέσμευσή της να ευαισθητοποιεί το κοινό σχετικά με την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ και την απαγόρευση των διακρίσεων. Θα δρομολογήσει **εκστρατεία επικοινωνίας σχετικά με την Ένωση Ισότητας**, με σκοπό να δραστηριοποιήσει τους πολίτες σε ολόκληρη την ΕΕ όσον αφορά τις αξίες της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να προωθεί ενεργά την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ παρέχοντας κατάλληλη στήριξη και συμμετέχοντας σε συνεδριάσεις που διοργανώνονται από τις εθνικές αρχές και τις προεδρίες του Συμβουλίου και σε **σημαντικές δημόσιες εκδηλώσεις που λειτουργούν ως ορόσημα για τη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα**, όπως ο μήνας υπερηφάνειας και η Διεθνής ημέρα κατά της ομοφοβίας, της τρανσφοβίας και της αμφιφοβίας.

Προκειμένου να ενσωματώσει τη διάσταση της ισότητας των ΛΟΑΤΚΙ+ σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ, η Επιτροπή θα εντείνει τη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών της, καθώς και με άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Η συνεργασία αυτή θα εξακολουθήσει να διευκολύνεται από την **Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ισότητας**, από το σημείο επαφής για την ισότητα στα υπουργικά συμβούλια, από τη διυπηρεσιακή ομάδα της Επιτροπής για την εφαρμογή της παρούσας στρατηγικής και από την εσωτερική **ειδική ομάδα της Επιτροπής για την ισότητα**.

3.2 Διατήρηση της παγκόσμιας δέσμευσης για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων

Η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη στην προώθηση των **δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων σε διεθνές επίπεδο**. Τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων προστατεύονται βάσει του υφιστάμενου διεθνούς δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ωστόσο, σε πολλά μέρη του κόσμου, τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα αντιμετωπίζουν σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων διώξεων, φυλάκισης ή ακόμη και της θανατικής ποινής ⁽⁴⁶⁾, απλώς και μόνο επειδή είναι αυτοί που είναι. Όλο και περισσότερο, οι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η ζωή τους διατρέχουν κίνδυνο επειδή προωθούν την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+.

Σε πολυμερές επίπεδο, η ΕΕ θα καταβάλει προσπάθειες για την οικοδόμηση περιφερειακών και παγκόσμιων συμμαχιών με σκοπό την προώθηση της ισότητας, μεταξύ άλλων και στα **Ηνωμένα Έθνη**, τον **ΟΑΣΕ** και το **Συμβούλιο της Ευρώπης**. Θα συνεχίσει να συμμετέχει στη βασική ομάδα των Ηνωμένων Εθνών για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα και να συνεργάζεται με τους μηχανισμούς του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένου του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα του ΟΗΕ για την προστασία από τη βία και τις διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου.

Η ΕΕ θα συνεχίσει να δραστηριοποιείται ενεργά στην ανάλυση των δραστηριοτήτων χειραγώγησης των πληροφοριών και παρεμβάσεων από το εξωτερικό που στοχεύουν στην ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα και θα συμβάλει ενεργά στην πρόληψη και την αντιμετώπιση τέτοιου είδους επιθέσεων σε διάφορα επίπεδα και σε διάφορες περιοχές του κόσμου.

Σε διμερές επίπεδο, η ΕΕ θα εντείνει τις προσπάθειές της για την καταπολέμηση των πολλών και διασταυρούμενων μορφών διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου. Η ΕΕ θα εντείνει επίσης τη δράση της με σκοπό να προλαμβάνεται, να καταγγέλλεται και να καταπολεμάται κάθε μορφή διακρίσεων και παρενόχλησης κατά των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων, καθώς και η βία και το μίσος που οφείλονται στη φοβία ενάντια στα ΛΟΑΤΚΙ άτομα. Η ΕΕ θα συνεχίσει να καταδικάζει ενεργά και να καταπολεμά νόμους, πολιτικές και πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις, με έμφαση στην υπεράσπιση της **αποποινικοποίησης των συναινετικών σχέσεων μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου** σε παγκόσμιο επίπεδο.

⁽⁴⁶⁾ Σύμφωνα με το πρόγραμμα **UNAIDS**, σε 67 χώρες διώκονται ποινικά οι σχέσεις μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου, ενώ σε 10 επιβάλλεται η θανατική ποινή (2023).

Οι αντιπροσωπείες της ΕΕ θα κληθούν να συνεχίσουν να παρακολουθούν στενά τις εξελίξεις και να ακολουθούν τη διπλωματική οδό όταν προτείνονται περιοριστικοί νόμοι. Η ΕΕ θα συνεχίσει επίσης να προστατεύει τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων στο πλαίσιο των πολιτικών διαλόγων που διεξάγει για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ θα παραμείνει επίσης στο επίκεντρο της συνεργασίας της ΕΕ με χώρες που επωφελούνται από εμπορικές προτιμήσεις στο πλαίσιο του [συστήματος γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων](#) και του [καθεστώτος «Όλα εκτός από όπλα»](#).

Στις **αποστολές παρακολούθησης των εκλογών**, η ΕΕ θα συνεχίσει να εξετάζει περιστατικά ρητορικής μίσους και εμπρηστικής γλώσσας, μεταξύ άλλων όταν στοχοποιούνται και ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, καθώς και την απεικόνιση στερεοτύπων από τα μέσα ενημέρωσης. Η ΕΕ θα εξετάζει επίσης τα μέτρα που λαμβάνουν οι αρμόδιες αρχές για τη διευκόλυνση της συμμετοχής μειονοτικών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, στην εκλογική διαδικασία και για την καταπολέμηση των διακρίσεων εις βάρος τους.

Επιπλέον, η ΕΕ θα συνεχίσει να διασφαλίζει ότι η **ανθρωπιστική βοήθεια** και τα μέτρα προστασίας ανταποκρίνονται στις ειδικές ανάγκες των ευάλωτων ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις ανθρωπιστικές αρχές, όπως η αμεροληψία και η απαγόρευση των διακρίσεων. Η πρόληψη, ο μετριασμός και η αντιμετώπιση της έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας στο πλαίσιο συγκρούσεων, αποτελούν βασική προτεραιότητα για την ΕΕ ως χορηγό ανθρωπιστικής βοήθειας.

Όσον αφορά **τις υποψήφιες χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη**, σύμφωνα με την αναθεωρημένη μεθοδολογία διεύρυνσης του 2020, η ΕΕ θα συνεχίσει να υπερασπίζεται τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων προσχώρησης και των σχετικών συμφωνιών σύνδεσης. Η ετήσια δέσμη μέτρων της Επιτροπής για τη διεύρυνση θα συνεχίσει να αξιολογεί την κατάσταση όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων στις υποψήφιες χώρες και στα δυνάμει υποψήφια μέλη.

Συγκεκριμένα, η Επιτροπή θα παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία της ΕΕ και τη σχετική νομολογία του ΔΕΕ και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, θα εκδίδει συστάσεις και θα στηρίζει τη λήψη μέτρων για τη διασφάλιση της ισότητας των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων και την αντιμετώπιση της βίας, του μίσους και των διακρίσεων. Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει να προωθεί τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων στις **συζητήσεις της για τα πολιτικά και ανθρώπινα δικαιώματα με τις γειτονικές χώρες**.

Προκειμένου να στηρίζει τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τη διεκπεραίωση αιτήσεων θεώρησης από υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσω του [ενωσιακού εγχειριδίου του κώδικα θεωρήσεων](#). Το εγχειρίδιο αναθεωρήθηκε τον Ιούνιο του 2024 με επικαιροποιημένες κατευθυντήριες γραμμές και νέα παραδείγματα, μεταξύ άλλων για τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Οι αντιπροσωπείες της ΕΕ ανά τον κόσμο θα συνεχίσουν επίσης να εφαρμόζουν τις [κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων](#). Ειδική στήριξη παρέχεται επίσης μέσω του [μηχανισμού της ΕΕ για τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων](#) μέσω επιχορηγήσεων έκτακτης ανάγκης, συνδρομής για τη μετεγκατάσταση, ανάπτυξης ικανοτήτων

και παροχής κατάρτισης για υπερασπιστές ανθρωπίνων δικαιωμάτων οι οποίοι διατρέχουν κίνδυνο.

Τέλος, για την προάσπιση των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, η Επιτροπή θα εφαρμόσει μια προσέγγιση που θα έχει ως γνώμονα τα ανθρώπινα δικαιώματα, μαζί με ανάλυση περί φύλου και ανισοτήτων, σε όλες τις δράσεις που χρηματοδοτούνται μέσω χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ, όπως ο **Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας** (στο εξής: **ΜΠΒ**) και ο **Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας** (στο εξής: **NDICI**), μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των θεματικών προγραμμάτων του NDICI για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και την κοινωνία των πολιτών. Τα προγράμματα αυτά επίσης θα συνεχίσουν να παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη σε ΛΟΑΤΚΙ+ οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και σε υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Θα πρέπει να ακολουθήσει ο προτεινόμενος [μηχανισμός «Global Europe»](#), ο οποίος βρίσκεται επί του παρόντος στο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας, για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

Βασικές δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

- ✓ Παροχή χρηματοδότησης μέσω σχετικών μέσων δαπανών της ΕΕ με σκοπό τη στήριξη έργων και οργανώσεων που προασπίζουν τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων και καταπολεμούν τις διακρίσεις.
- ✓ Δημιουργία νέου «φόρουμ πολιτικής για τα ΛΟΑΤΚΙ+» άτομα με ΛΟΑΤΚΙ+ οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, κοινωνικούς εταίρους και την ακαδημαϊκή κοινότητα το 2026.
- ✓ Δρομολόγηση εκστρατείας επικοινωνίας στις αρχές του 2027 σχετικά με την Ένωση ισότητας, με σκοπό να δραστηριοποιήσει τους πολίτες σε ολόκληρη την ΕΕ όσον αφορά την ισότητα και την απαγόρευση των διακρίσεων.
- ✓ Κατάρτιση σύστασης σχετικά με τα δεδομένα για την ισότητα, η οποία θα συμπληρωθεί με τη δημοσίευση νέας έκδοσης του Ευρωβαρόμετρου για τις διακρίσεις στην ΕΕ το 2027.
- ✓ Υλοποίηση δράσεων για την προώθηση και την προστασία της πλήρους και ισότιμης άσκησης όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα σε ολόκληρο τον κόσμο, τόσο σε πολυμερές όσο και σε διμερές επίπεδο, μεταξύ άλλων με την υποστήριξη της αποποινικοποίησης των συναινετικών σχέσεων μεταξύ ατόμων του ιδίου φύλου σε παγκόσμιο επίπεδο.
- ✓ Στήριξη της ευθυγράμμισης των υποψήφιων και δυνάμει υποψήφιων χωρών με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ και τη νομολογία του ΔΕΕ και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η στρατηγική αυτή επιβεβαιώνει το όραμα μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου **τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα είναι ελεύθερα να είναι ο εαυτός τους και να αγαπούν**. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά την προώθηση της **Ένωσης ισότητας**. Ωστόσο, ακόμη υπάρχει περιθώριο προόδου για μια πραγματικά ισότιμη κοινωνία για όλους, απαλλαγμένη από διακρίσεις και μίσος.

Με βάση τη στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ 2020-2025, η παρούσα ανανεωμένη στρατηγική **συνεχίζει τις προσπάθειες της ΕΕ για την προώθηση της ισότητας των ΛΟΑΤΚΙ+** και διατηρεί την έμφαση σε τομείς προτεραιότητας, καθώς και στην ενσωμάτωση της ισότητας των ΛΟΑΤΚΙ+ σε όλες τις πολιτικές, με μια διασταυρωτική προσέγγιση. Η

επίτευξη ισότητας δεν είναι μόνο ζωτικής σημασίας για μια ανθεκτική δημοκρατία και μια συνεκτική κοινωνία, αλλά και **απαραίτητη για την προώθηση ισχυρών και ανταγωνιστικών οικονομιών** σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Η προάσπιση της ισότητας και η απαγόρευση των διακρίσεων στην ΕΕ αποτελεί **κοινή ευθύνη** και απαιτεί κοινές προσπάθειες σε όλα τα επίπεδα. Τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ, τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών και τοπικών αρχών τους, οι φορείς ισότητας, οι κοινωνικοί εταίροι, οι επιχειρήσεις, η κοινωνία των πολιτών και τα άτομα πρέπει να συνεχίσουν και να ενισχύσουν τη δέσμευσή τους για την επίτευξη των στόχων της παρούσας ανανεωμένης στρατηγικής. **Οι σύμμαχοι**, δηλαδή τα άτομα που δεν αυτοπροσδιορίζονται απαραίτητα ως ΛΟΑΤΚΙ+, αλλά υπερασπίζονται ενεργά την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+, διαδραματίζουν καίριο ρόλο καθώς υπερασπίζονται, μιλούν ανοιχτά και στηρίζουν έμπρακτα την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ στην καθημερινότητά τους, συμβάλλοντας έτσι ώστε οι κοινές αξίες να μετουσιωθούν σε πραγματικότητα.

Η Επιτροπή καλεί το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** και το **Συμβούλιο** να ανανεώσουν τη δέσμευσή τους και να στηρίζουν την εφαρμογή της παρούσας στρατηγικής. Επιπλέον, η Επιτροπή καλεί την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να φέρουν σε επαφή τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, τους κοινωνικούς εταίρους και την κοινωνία των πολιτών, προκειμένου να συζητήσουν τρόπους προώθησης της ισότητας των ΛΟΑΤΚΙ+ για όλους.

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί σε τακτική βάση την εφαρμογή των μέτρων που παρουσιάζονται στην παρούσα στρατηγική και θα παρουσιάσει **ενδιάμεση επανεξέταση** το 2028.